

Skaraborgs län.

Apoteket i Mariestad.

1704.

Ehuru en gammal stad, som redan d. 9 okt. 1583 erhöll stadsprivilegier, fick Mariestad först 1704 apotek, då Georg Bartelman, bördig från Tyskland, detta år inrättade apotek här samt d. 2 dec. s. å. erhöll Carl XII:s privilegium å detsamma. Man känner ej mycket om honom, men han synes hafva haft apoteket ända till 1749, då han efterträddes af S. J. Runneblad.

Hvar apoteket under äldre tider varit beläget är icke känt. Det var många år inrymt i ett mindre hus vid Skolgatan, därifrån det 1894 eller 1895 af apotekare F. L. Kinnander flyttades till Nygatan invid Stadsparken. År 1912 flyttades det af apotekare C. E. Norberg till fastighetsaktiebolaget Hembygdens hus vid Kyrkogatan, där det fortfarande är beläget.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 2,500 kronor.

BARTELMAN, GEORG. Född d. . . . 1673 i Tyskland.

Föräldrar:

B. inrättade 1704 apotek i Mariestad, å hvilket han d. 2 dec. s. å. af Carl XII erhöll privilegium. Han synes hafva innehaft apoteket till 1849, då han sålde detsamma.

Död d. 13 maj 1757.

Gift d. . . . 1702 i Stockholm med ANNA CATARINA VON FLINCKEN, dotter till löjtnanten HINDRICH VON FLINCKEN och CATHARINA HEDVIG VON SCHACKEN.

Barn: JOHAN GEORG, född d. 28 juni 1703, död d. . . .; — GEORG HENRIK, född d. 10 aug. 1704, död d. . . .; — JOHAN GEORG, född d. 26 juni 1706, död d. . . .; — CHRISTIAN HEN-

RIK, född d. 25 nov. 1707, död d. . . .; — CARL GUSTAF, född d. 4 dec. 1709, död d. . . .; — JOHAN DAVID, född d. . . . 17. ., död d. 2 april 1715; — JOHAN DAVID, född d. 2 okt. 1718, död d. 26 aug. 1724.

RUNNEBLAD, SAMUEL JOHAN. Född d. . . . 1713 i Småland.

Föräldrar:

S. disciplinerade 7 år som elev å apotek i Göteborg, tjänstgjorde sedan ytterligare ett år i Göteborg samt ett år å apoteket Morianen i Stockholm, hvarpå han reste utomlands och här tjänstgjorde inom farmacien under 11 år. Tjänstgjorde efter hemkomsten 6 år å apoteket Hvita Björnen i Stockholm till 1749, då han aflade apotekarexamen samt inköpte apoteket i Mariestad.

År 1751 inrättade han, på magistratens och borgerskapets kallelse, tillika ett apotek i Skara, hvilket han dref förmedelst provisor till 1766, då ett själfständigt apotek där blef inrättadt.

Han räknades på sin tid såsom en ibland rikets skickligare apotekare.

Död d. 13 febr. 1784 i Mariestad.

Gift d. 1 okt. 1749 med CATHARINA ELISABETH DUHN, född d. . . . 1725, död d. 2 jan. 1784 i Mariestad.

Barn: JOHAN (JEAN) SAMUEL, född d. 8 mars 1750. Farmacie studiosus, reste 1772 till Pomern; — ULRIKA FREDRIKA, född d. 21 jan. 1752, död d. 1 aug. 1807, gift d. . . . 1784 med apotekaren i Mariestad PETTER OLOF TILLQVIST, född d. 23 febr. 1752, död d. 28 febr. 1819; — MARIA ELISABETH, född d. 13 nov. 1759, död d. 13 jan. 1828, gift d. . . . med handlanden SAMUEL CARLQVIST, född d. . . . 1760, död d. 15 maj 1802.

TILLQVIST, PETTER OLOF. Född d. 23 febr. 1752 i Halmstad.

Föräldrar: Bagaren HANS TILLQVIST, född d. . . . 1697, död d. 10 mars 1769, och AGNETA STOCKMAN, född d. . . ., död d. . . .

T. erhöill skolundervisning i Halmstad och antogs 1767 till elev på apoteket Morianen i Stockholm, där han efter 7 elev-år aflade farmacie studiosi-examen. Han tjänstgjorde därefter

från år 1773 å apoteket i Mariestad och tillträdde 1784, efter avslutadt köp, apoteket här efter att s. å. i Stockholm hafva undergått apotekarexamen. Sålde apoteket 1800.

Död d. 28 febr. 1819 i Halmstad.

Gift d. 26 nov. 1784 med ULRIKA FREDRIKA RUNNEBLAD, född d. 21 jan. 1752, död d. 1 aug. 1807 i Mariestad, dotter till apotekaren i Mariestad SAMUEL JOHAN RUNNEBLAD och CATHARINA ELISABETH DUHN.

Barn: AGNETA ELISABETH, född d. 2 nov. 1785, död d. 9 dec. 1833; — JOHANNA ULRIKA, född d. 11 nov. 1787, död d. 17 aug. 1842 på Erikstorp, Ullervads socken, gift d. 26 jan. 1820 med landtbrukaren JOHAN ARON PAULIN, född d. . . . , död d. . . . på Fjäll i Björsäters socken; — PEHR FREDRIK, född d. 22 juni 1789, död d. . . . Kapten vid Gotlands nationalbeväring; — HEDVIG ELEONORA, född d. 30 mars 1791, död d. 5 nov. 1839, gift d. . . . med garfvaren CARL ULRIK CARLBOM, född d. . . . 1796, död d. 26 nov. 1831; — CATHARINA MARIA, född d. 31 mars 1793, död d. 6 juli 1796; — HANS SAMUEL, född d. 15 sept. 1795, död d. . . . Glasmästare.

HILLBOM, JOHAN ERIK. Född d. 26 jan. 1772 i Gäfle.

Föräldrar: Sjökaptenen OLOF HILLBOM, född d. . . . 1728, död d. 24 juni 1797, och BRITA LUNDIN, född d. . . . 1731, död d. 7 maj 1774.

H. aflade apotekarexamen 1800 samt blef s. å. ägare af apoteket i Mariestad, på hvilket han dock först d. 29 april 1809 erhöill privilegium. Afytrade apoteket i början af 1920.

Död d. 25 febr. 1823 i Mariestad.

Gift d. 5 okt. 1804 med SUSANNA MARIA MODÉER, född d. 11 nov. 1782, död d. 19 febr. 1878 i Mariestad, dotter till kronobefallningsmannen . . . MODÉER och . . .

Barn: BRITA SOFIA, född d. 14 sept. 1805, död d. 2 aug. 1835, gift d. . . . med handlanden JOHN WIJKMAN, född d. 13 mars 1806, död d. 7 dec. 1878; — CHRISTINA, född d. 26 april 1808, död d. 8 nov. 1812; — CHRISTINA FREDRIKA, född d. 16 juli 1813, död d. 17 juni 1900; — MARIA CHARLOTTA, född d. 16 aug. 1816, död d. 17 sept. 1900, gift d. . . . med handlanden JOHN WIJKMAN i hans andra äktenskap; — ANNA ERIKA, född d. 28 april 1820, död d. . . . , gift d. 1842 med veterinären PEHR OLOF GRÖNQVIST, född d. 23 okt. 1817, död d. 25 dec. 1856.

SUNDIUS, CARL GUSTAF. Var innehafvare af apoteket i Mariestad åren 1820—31. (Se under apoteket i Kisa, sid. 553).

SIGNUEL, OLOF ANDERS. Född d. 28 jan. 1801 i Göteborg.

Föräldrar: Färgerifabrikören ANDERS SIGNEUL, född d. . . . 1762, död d. 28 maj 1836, och SIDONIA CHARLOTTA FAUST, född d. 1 april 1771, död d. 16 okt. 1810 i Göteborg.

S. antogs till elev å apoteket Kronan i Göteborg 1817 samt aflade d. 11 mars 1822 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter till 1831 å apoteken Svanen och Fenix i Stockholm och aflade d. 10 juni 1829 apotekarexamen. Inköpte 1830 apoteket i Mariestad, å hvilket han d. 30 juni 1831 erhöll privilegium. Försålde apoteket d. 1 okt. 1858. Han träffades 1865 af ett slaganfall med åtföljande förflamning samt förblef återstoden af sin lefnad sängliggande.

Död d. 6 april 1876 i Mariestad.

Gift d. 19 sept. 1831 med CATHARINA MARIA ROSENLIND, född d. 7 juli 1807 i Stockholm, död d. 9 okt. 1858 i Mariestad, dotter till sadelmakaren JOHAN ROSENLIND och ANNA MARGARETHA FAUST.

Barn: ANDERS EDVARD, född d. 12 dec. 1833; — GILLIS EMIL, född d. 4 jan. 1836, död d. 28 jan. s. å.; — MARIE CLEMENTINE, född d. 17 febr. 1839.

LINDAHL, CARL JOHAN. Född d. 15 mars 1827 på Åsen i V. Vingåker, Södermanlands län.

Föräldrar: Handlanden och landtbrukaren PEHR ERIK LINDAHL, född d. 9 aug. 1791, död d. 27 febr. 1865, och CARIN WIDBERG, född d. 19 jan. 1796, död d. 4 april 1877.

L. erhöll undervisning i elementarskolan i Nyköping 1836—41 och gymnasiet i Strängnäs 1841—44 samt blef i juni 1844 elev å apoteket Hjorten i Örebro, fortsatte i april 1845 elevtjänstgöringen å apoteket Bävern i Västerås samt aflade där d. 25 nov. 1847 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Lejonet i Uppsala från d. 28 dec. 1847 till d. 1 jan. 1849 och aflade d. 30 maj 1850 apotekarexamen. Han tjänstgjorde därefter å apoteket Korpen i Stockholm från okt. 1850 till okt. 1851 samt å apoteket Hvita Björnen i Stockholm från okt. 1851 till april 1852. Inköpte 1852 apoteket i Arboga,

hvilket han tillträdde d. 1 jan. 1853 och hvarå han d. 23 okt. 1854 erhöill privilegium. Försålde apoteket 1857 och inköpte apoteket i Mariestad, som han tillträdde d. 1 okt. 1858 och hvarå han d. 13 maj 1859 erhöill privilegium. Sålde apoteket d. 1 okt. 1872 till apotekare C. H. Hörberg och inköpte godset Stenstorp i Södermanland, som han en tid brukade. Inköpte 1894 Börstorps gods i Hassle socken, hvilket han innehade till 1902, då han återflyttade till Mariestad, hvarest han köpte det s. k. Bolinderska huset midt emot kyrkan.

L. var ledamot af Mariestads kommunalstyrelse och fattigvårdsstyrelse från 1863 till d. 1 okt. 1873.

Död d. 14 aug. 1923 i Mariestad.

Gift d. 8 juni 1867 med HILDA GUSTAFVA BUNDSÉN, född d. 13 maj 1843 i Göteborg, död d. 1 okt. 1903, dotter till tullkontrollören ALEXANDER MAGNUS BUNDSÉN och JOHANNA (JEANNA) AUGUSTA BERGWALL.

Barn: HILDUR JOSEFINA, född d. 10 aug. 1868; — PEHR IVAR ALEXANDER, född d. 8 nov. 1869. Kapten i K. Norrbottens regementes reserv; — BENGT ERIK ARVID, född d. 18 febr. 1872. Landtbrukare; — CARL GUNNAR, född d. 28 april 1878, död d. 18 okt. 1910. Landtbrukare.

HÖRBERG, CARL HERMAN. Född d. 26 juli 1833 i Höreda, Jönköpings län.

Föräldrar: Mönsterskrifvaren P. C. HÖRBERG, född d. . . . 1805, död d. . . . 1846, och ANNA ULRIKA BJÖRKGREN, född d. . . . 1807, död d. . . .

H. erhöill undervisning vid elementarläroverket i Vimmerby samt antogs 1848 till elev å apoteket i Jönköping. Aflade d. 29 april 1852 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde å nämnda apotek till d. 1 juni 1855 samt å apoteket i Kalmar till d. 17 aug. 1858. Inskrefs höstterminen 1858 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 23 maj 1861 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter från d. 1 juni 1861 till d. 1 juni 1862 å apoteket i Växiö och från d. 15 juni 1862 till d. 18 juli 1865 å apoteket i Kalmar. Inköpte d. 1 sept. 1865 jämte apotekaren G. B. Anderson apoteket Kärnan i Hälsingborg och öfvertog d. 15 sept. 1868, efter dennes död, äfven hans andel samt erhöill d. 30 okt. 1868 privilegium å apoteket. Försålde detsamma d. 1 sept. 1870 och inköpte d. 1 okt. 1872 apoteket i Marie-

stad, hvarå han d. 8 nov. 1872 erhöill privilegium, men redan försålde d. 1 juni 1873. H. var en duglig apotekare, omtyckt af alla för sin redbara, vänfasta karaktär.

Död d. 28 juni 1898 i Säffle.

Ogift.

CARLSSON, VILHELM HENRIK. Född d. 22 nov. 1834 i Linköping.

Föräldrar: Guvernementspastorn på St Barthélemy, sedermera kyrkoherden i Vänersborg, kontraktsprosten CARL ADOLF CARLSSON, född d. 15 dec. 1800, död d. 26 maj 1858, och JULIANA SPENSER, född d. . . . 1808, död d. 17 mars 1838.

C. erhöill undervisning vid Vänersborgs elementarläroverk åren 1841—47 samt antogs d. 8 maj 1847 till elev å apoteket i Vänersborg, där han d. 30 dec. 1850 aflade farmacie studiosi-examen. Han tjänstgjorde sedan å samma apotek till d. 1 sept. 1852 och därefter å apoteket i Lidköping från sept. 1852 till d. 1 maj 1853 samt ånyo å apoteket i Vänersborg till d. 1 okt. 1854. Aflade d. 3 dec. 1856 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter å apoteket Kronan i Stockholm från febr. 1857 till maj 1859 samt å apoteket Enhörningen i Göteborg från nov. 1859 till april 1867, delvis såsom föreståndare. Han tjänstgjorde därefter från juli 1868 till maj 1873 å apoteket Kronan i Göteborg och inköpte d. 1 juni 1873 apoteket i Mariestad samt erhöill d. 1 aug. 1873 privilegium å detsamma.

C. var en synnerligen kunnig och praktiskt dugande apotekare. Hans duglighet och redbarhet gjorde sig äfven gällande i flera kommunala värf, som blefvo honom anförtrödda i Mariestad.

Död d. 21 mars 1880 i Mariestad.

Gift d. 18 maj 1873 i Fredrikstad i Norge med CHRISTIANA ELINA FREDRIKA DOROTHEA AUGUSTA GULLBERG-FLEISCHER, född d. 6 dec. 1843 i nämnda stad, dotter till grosshandlaren CHRISTIAN FLEISCHER, och EMILIA GULLBERG, gift [2] d. 6 juni 1879 med kanslisekreteraren ALFRED LUNDGREN, född d. 6 nov. 1842, död d. 31 maj 1897.]

Barn: CHRISTIAN ADOLF, född d. 5 juni 1874, död d. 20 sept. 1876 i Mariestad; — EMILIE VILHELMINA (kallar sig SPENCER), född d. 20 aug. 1877, gift d. 18 april 1906 med hofrätts-e. o. notarien, landsfogden i Skaraborgs län ERIK EDENGREN, född d. 27 dec. 1866.

WESTLING, PEHR ABRAHAM. Född d. 16 maj 1825 i Sättra, Västernorrlands län.

Föräldrar: Landtbrukaren ANDERS WESTLING, född d. . . ., död d. . . ., och CHRISTINA DOROTHEA FRÖST, född d. . . ., död d. . . .

W. uppfostrades från sitt 8:e år hos morbrodern, hofpredikanten, prosten P. A. Fröst i Solna, där han åtnjöt enskild undervisning. Antogs 1837 till elev å apoteket Hvita Björnen i Stockholm och fortsatte från sept. 1841 elevtjänstgöringen å apoteket Lejonet i Stockholm, där han d. 4 okt. 1843 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter från d. 1 nov. 1843 till d. 7 april 1845 å apoteket i Arboga, från april 1845 till april 1846 å apoteket i Nora, från april 1846 till d. 1 jan. 1849 å apoteket Hvita Björnen i Stockholm och å apoteket i Säter till slutet af maj s. å. Han förestod därpå brunnsapoteket vid Porla under sommaren 1849, tjänstgjorde å apoteket i Köping från d. 1 aug. 1849 till aug. 1850, å apoteket Kronan i Stockholm till d. 15 sept. 1851, å apoteket Enhörningen i Göteborg till d. 1 mars 1860 och å apoteket Kronan i Göteborg till d. 24 sept. 1861. Inskrefs höstterminen 1861 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 4 juni 1862 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter till juni 1863 å apoteket Kronan i Göteborg, från d. 20 juni 1863 till d. 4 maj 1864 å apoteket Lejonet i Gäfle samt till maj 1865 å apoteket i Södertälje.

Erhöll d. 21 april 1865 personligt privilegium å nya apoteket i Söderåkra inom Kalmar län, hvilket af honom anlades samt i nov. s. å. öppnades för allmänheten. Erhöll d. 27 aug. 1880 personligt privilegium å apoteket i Mariestad och öfvertog detsamma d. 16 dec. 1880.

W. ägnade sig med förkärlek åt botaniska studier samt har till farmaceutiska föreningen öfverlämnat såsom gåfva ett af honom hopbragt herbarium på 2,000 arter och till farmaceutiska institutet ett ännu större herbarium å 6,000 arter.

Död d. 24 juni 1893 i Mariestad.

Gift 1) d. . . . 1868 med MARIA OLSSON, född d. 2 april 1842, död d. 15 nov. 1882 i Mariestad, dotter till landtbrukaren i Söderåkra OLOF OLSSON och HELENA ELMDAHL.

Barn: PER RICHARD, född d. 14 nov. 1868. Leg. apotekare. Fil. d.r. Professor vid farmaceutiska institutet: — EVA INGEBORG MARIA, född d. 8 dec. 1870, gift d. 26 april 1910 med

kamreraren EDVARD BLOM, född d. 1 aug. 1867; — ARVID JOHAN, född d. 27 mars 1876, död d. . . . 1896.

2) d. 16 dec. 1883 med EMMA CHARLOTTA ÅKERMAN, född d. 15 sept. 1843, död d. 27 febr. 1911, dotter till guldsmeden CARL JULIUS ÅKERMAN och JOHANNA SOFIA TIBERG, gift [1] d. 31 okt. 1875 med järnhandlanden FELIX NÄRMAN, född d. . . . död d. 14 dec. 1881.]

KINNANDER, FRANS LEONARD. Född d. 1 jan. 1843 i Linköping.

Föräldrar: Skräddaren PER JAKOB KINNANDER, född i Hägerstad d. 18 mars 1812, död d. 11 maj 1849, och EVA LOTTA WÄLLGREN, född d. 19 juni 1812, död d. . . .

K. sökte 1855 inträde vid Linköpings högre allmänna läroverk och erhöll här undervisning till 1859, då han antogs till elev å apoteket Örnen i Karlstad. Aflade farmacie studiosi-examen d. 11 juni 1864 och apotekarexamen d. 31 jan. 1871. Han tjänstgjorde därefter å apoteken Örnen i Karlstad, Skellefteå, Strängnäs och Enhörningen i Göteborg samt förestod dåvarande medikamentsförrådet i Strömsholm åren 1873—77. Erhöll d. 12 mars 1886 privilegium å apoteket i Hemse och transporterades d. 24 nov. 1893 till Mariestad. Han åtnjöt sedan 1898 tjänstledighet och förestods apoteket under ledigheten af legitimerade apotekaren Edvard Georg Källström.

K. har till Mariestad donerat 40,000 kronor att användas till inköp af ångspruta, byggnad för densamma och till beklädnad af fattiga barn m. m.

I sitt testamente förordnade han att återstoden af hans kvarlåtenskap, sedan vissa belopp utbetalts till ett antal personer, skulle förvaltas af Skaraborgs läns landsting och »utgöra en fond till underhåll af en på lämplig hygienisk plats på landet anlagd koloni för upptagande till uppfostran af miss- eller vanvårdade barn från Mariestads stad och län efter mönster af den på Dalsland af Stockholms kristliga sedlighetsförening för detta ändamål anlagda kolonien». De testamentariska donationerna utgjorde omkring 100,000 kronor.

Död d. 10 juni 1909 å Serafimerlasarettet i Stockholm.
Ogift.

NORBERG, CARL EDOUARD. Född d. 20 nov. 1854 i Västervik.

Föräldrar: Handlanden CARL ADOLF NORBERG, född d. . . . 1811, död d. . . . 1890, och CLARA JOHANNA MARIA EGGE, född d. 21 jan. 1829, död d. . . .

N. idkade skolstudier vid läroverket i Västervik åren 1864—1870 och antogs d. 24 okt. 1870 till elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm. Aflade farmacie studiosi-examen, d. 10 dec. 1873 och fortsatte därefter tjänstgöringen å samma apotek till d. 1 juni 1875. Inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 14 maj 1877. Han tjänstgjorde sedermera å apoteken Kronan i Göteborg och i Kristinehamn samt förestod apoteket i Fränsta åren 1886—93. Erhöll d. 30 nov. 1893 privilegium å apoteket i Jörlanda samt d. 17 nov. 1900 transport till apoteket i Rättvik och slutligen d. 17 dec. 1909 transport till apoteket i Mariestad.

Död d. 24 sept. 1917 i Mariestad.

Gift d. 3 aug. 1888 med THERESE WILHELMINA WALLMAN, född d. 24 dec. 1860, dotter till godsägaren GUSTAF FREDRIK WALLMAN och TEKLA JOSEFINA JOACHIMSON.

Barn: GUSTAF YNGVE VILHELM, född d. 9 nov. 1889. Forstmästare; — INEZ SIGNE MARIA, född d. 30 nov. 1892, död d. 30 nov. 1893; — DAGMAR AUGUSTA THERESIA, född d. 10 juni 1895; — EIVOR JENNY LINNÉA, född d. 16 sept. 1896.

ÅKERLUND, KARL ERIK. Född d. 21 maj 1860 i Stockholm.

Föräldrar: Postvaktmästaren JOHAN ERIK ÅKERLUND, född d. 17 aug. 1825, död d. 15 april 1875, och BRITA KATARINA JONSDOTTER, född d. 30 nov. 1827, död d. 31 maj 1874.

Å. aflade mogenhetsexamen vid södra latinläroverket i Stockholm d. 19 maj 1880, blef elev å apoteket Hvita Björnen i Stockholm d. 1 juli 1876 och aflade farmacie studiosi-examen d. 22 sept. 1881 samt apotekarexamen d. 21 jan. 1886. Tjänstgjorde å apoteket Hvita Björnen i Stockholm från d. 22 sept. 1881 till d. 18 jan. 1887 och å apoteket i Skövde från d. 19 jan. 1887 till d. 18 jan. 1905. Erhöll privilegium å apoteket i Lilla Edet d. 31 dec. 1904 och transport till apoteket i Mariestad d. 1 mars 1918.

Apoteket i Skara.

1704.

Skara är en urgammal stad med förnåma anor från hednatiden, då den var Västergötlands viktigaste ort, där västgötarna höllo ting. Västgötajarlen residerade här. Efter kristendomens införande fick S. ännu större betydelse som biskopssäte och medelpunkt för landskapets kristna odling och Sveriges konungar vistades där tidtals. Staden var också på många sätt gynnad och redan d. 7 okt. 1668 behagade K. Maj:t »på Skara stads underdåniga desiderier i nåder förinna och efterlåta staden», att därstädes låta inrätta apotek, och Carl XII samtyckte sedan i skrifvelse till konsistorium i Skara d. 2 dec. 1704, »att ett apotek må i Skara inrättas», med förmåner för apotekaren af »fria husrum och frihet för borgerlig tunga, såvida han ingen borgerlig näring brukar samt tullfrihet af 50 dal. s:mt årligen till medikamenters införande». Emellertid finnes ibland stadens handlingar ej spår till någon apotekare förrän på 1750-talet. Sacklén uppgifver visserligen att en viss Wennersten här skulle hafva hållit ett apotek vid ett tidigare skede, men denne lämnade staden 1732 och först 1751 vet man med säkerhet att apotek fanns i Skara, då apotekaren i Mariestad S. J. Runneblad på magistratens i Skara anmodan inrättade ett dylikt här. Apoteket sköttes genom provisorer tills en af dem, A. Silvius, af magistraten och borgerskapet utverkade sig kallelse såsom apotekare i Skara. Han inköpte 1766 apoteket af Runneblad och är alltså att betrakta som den förste privilegierade apoteksinnehafvaren i Skara.¹

¹ En konkurrent till det privilegierade apoteket uppstod 1777, då professor Peter Hernqvist, efter franskt och tyskt mönster i samband med veterinärinrättningen, inrättade ett s. k. boskapsapotek. Det förestods af en farmacie studiosus under namn af provisor, men som där tillhandahölls medikamenter äfven för allmänheten, ansågs det vara till men för det ordinarie apoteket, hvarför Collegium medicum 1779, efter skedd anmälan, lät tillsluta detsamma. Denna

Af konsistorii protokoll d. 17 april 1751 och domkyrkans räkenskapsböcker framgår, att apoteket var förlagt till hörnet af Skoltorget och östra Kunghusgatan i konsistoriihuset, hvars nedre våning af Runneblad på stadens bekostnad förhyrdes på 10 år mot en årlig hyressumma af — åtminstone under de första åren — 40 dlr smt.

Sacklén uppgifver, att apotekare Silvius hösten 1782 försålde apoteket till apotekare Roos »utom huset» och att Roos flyttade detsamma ifrån dess gamla ställe till Torget (med Torget måste menas Stora torget), under namn af Västgöta Lejon.¹ Hvar vid Torget det var beläget uppgifves icke, ej heller när det därefter flyttades.

Apotekare Malm d. ä. (1812—41) ägde tomterna 64, 65 och 68¹/₄ vid Marumsgatan och äldre personer i staden minnas bestämdt, att fastigheten kallades apotekstomten och Malmska tomten, men de gamla husen finnas numera icke kvar, ty vid medlet af 1880-talet uppfördes där ett stenhus.

Tomten ligger vid Marumsgatans södra sida, strax invid Torget, och det är troligt, att, då det heter att Roos flyttade apoteket till Torget, därmed menas just denna tomt.

Som ytterligare stöd för denna förmodan må anföras, att det i en tomtlängd från 1795 omtalas, att Roos ägde tomt 65, och i en dylik handling från 1820 står Malm äfven som ägare af omnämnda tomt 65.

Man kan alltså med stor sannolikhet antaga, att apoteket befunnit sig där från 1782 till 1855, då Malm d. y. sålde huset.

År 1856 inköpte Schildt tomterna 71, 72 och 73 vid nuvarande Fisktorget. Något torg fanns dock ej där på den tiden, utan endast en gata, fortsättningen af Marumsgatan. År 1858 afbrann denna tomt jämte flera närliggande. I ransakningsprotokollet efter branden står uttryckligen, att apoteket låg å den afbrunna Schildtska tomten vid sidan af postkontoret. Längre hade alltså icke apoteket befunnit sig i nämnda hus och troligen flyttades det efter branden till någon provisorisk lokal. År 1859 inköpte Schildt tomten 45 vid Stora torget, hörntomten mellan Torget och Järnvägsgatan och dit förlades apoteket.

sekvester upphäfdes emellertid af K. Maj:t, som gaf Hernqvist personlig rättighet att fortfara med detsamma. Försäljningen af medikamenter från detta apotek upphörde med professor Hernqvists död d. 18 dec. 1808.

¹ När namnförändringen till »Kronan» skedde, har ej kunnat utrönas.

Häriifrån flyttades det d. 1 okt. 1904 till Skaraborgs läns allmänna sparbanks nybyggda stenhus, där det ännu befinner sig.¹

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 3,500 kronor.

WENNERSTEN. Född d. . . .

Föräldrar:

W. skall här hafva haft en apotekshållning, men lämnade staden år 1732 och flyttade på en inköpt landtegendom.

Död d. . . .

Gift med N. WENNERSTRAND, född d. . . ., död d. . . ., dotter till brukspatronen ANDERS WENNERSTRAND, Arvika, född d. . . ., död d. 20 mars 1782 och MARIA GRETA VON WULFF-SCHMIDT, född d. 28 aug. 1741, död d. . . . 1789.

RUNNEBLAD, SAMUEL JOHAN. Var innehafvare af apoteket i Skara åren 1751—66. (Se under apoteket i Mariestad, sid. 1285.)

SILVIUS, ANDERS. Född d. . . . 1738 i Västergötland.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden i Stora Dala, magister ANDERS SVENSSON SILVIUS, född d. 27 juni 1684, död d. 1 febr. 1746, och HELENA FAHLSTRÖM, född d. . . . 1699, död d. . . . 1760, gift [1] d. . . . med . . .]

Efter studier vid läroverket i Skara antogs S. såsom elev å apoteket i Mariestad, hvarest han, efter 7 elevår, aflade farmacie studiosi-examen och ytterligare tjänstgjorde 3 år. Han hade därpå anställning ett år å apoteket Ängeln i Stockholm och ett år å apoteket Östgöta Lejon i Norrköping, hvarefter han återvände till Mariestad och 1762 aflade provisorsexamen för vinande af kompetens att för apotekare Runneblads räkning förestå apoteksinrättningen i Skara. Efter 4 år utverkade han sig här magistratens och borgerskapets kallelse som apotekare

¹ Historiken öfver apoteket i Skara grundar sig till hufvudsaklig del på uppgifter lämnade af f. d. lektorn vid Skara högre allmänna läroverk S. F. Dahlgren.

och inköpte därefter 1766 af Runneblad apoteket för 2,000 dal. smt, men lär sedan aldrig hafva aflagt apotekarexamen. Han höll dock apoteket i godt stånd och var försedd med för ortens behof tillräckliga och pålitliga medikamenter. Sålde apoteket 1782.

Död d. 17 mars 1788 i Varnhem.

Gift d. 2 april 1769 med ULRIKA LINDSTRÖM, född d. 8 okt. 1746, död d. 3 okt. 1788.

Barn: LARS, född d. 28 april 1770, död d. 29 april s. å.; — ANDERS, född d. 17 febr. 1772, död d. 23 mars 1773; — ANDERS, född d. 18 nov. 1773, död d. . . . 18. . . i Göteborg. Kapten vid K. flottan; — JOHANNA HELENA, född d. 1 nov. 1775, död d. . . .; — ULRIKA, född d. 5 maj 1778, död d. . . ., gift d. . . . 1809 med kaplanen i Fröjered, SVEN WESSBERG, född d. 28 mars 1770, död d. 1 april 1815.

ROOS, JOHAN THEODOR. Född d. 11 aug. 1757 i Dimbo, Skaraborgs län.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden i Berg och Vadsbro härad CARL MAGNUS ROOS, född d. 29 febr. 1716, död d. 23 febr. 1771, och ANNA BERG, född d. . . . 1721, död d. . . . 1796.

R. erhöll först enskild undervisning i hemmet och vistades sedan 8 år i Skara skola. Han blef därefter elev å apoteket Kronan i Göteborg och kom 1778 efter avslutad elevtid som farmacie studiosus till apoteket Korpen i Stockholm, hvarest han tjänstgjorde i 4 år. Hösten 1782 inköpte han apoteket i Skara (utom huset) för 15,000 dal. kmt samt flyttade detsamma till torget under namn af Wästgöta Lejon. Han aflade i sept. 1782 apotekarexamen i Stockholm. År 1800 bortarrenderade han apoteket och sålde det därefter 1803.

Antogs 1808 till bataljonsläkare vid Skaraborgs landtvärn, hvilken befattning han innehade till sin död.

Död d. . . . 1809.

Gift d. 12 jan. 1784 med CHRISTINA LOVISA DAMAN, född d. 19 juni 1762 i Hjo, död d. . . ., dotter till . . .

Barn: ANNA JULIANA, född d. 19 okt. 1784, död d. . . .; — CARL JOHAN, född d. 27 sept. 1786, död d. . . . Kamrerare vid Hajstorp; — LOVISA MARIA, född d. 23 sept. 1788; — SVEN MAGNUS, född d. 13 april 1791, död d. 16 okt. 1795; —

död d. . . .; — ISAK THEODOR, född d. 6 nov. 1796, död d. 28 nov. 1798; — ISAK, född d. 21 april 1798, död d. 29 juli 1803.

SOMMAR, JOHAN FREDRIK. Var innehafvare af apoteket i Skara en kort tid under år 1803. (Se under apoteket i Skövde, sid. 1321.)

WENNERBERG, LARS ROBERT. Född d. 20 nov. 1773 i Kila, Värmlands län.

Föräldrar: Furiren vid K. Värmlands regemente HÅKAN WENNERBERG, född d. . . ., död d. . . ., och KAJSA HELLGREN, född d. . . . 1742, död d. 13 febr. 1903 i Skene.

W. arrenderade åren 1800—03 apoteket i Skara, och inköpte detsamma 1804. Försålde apoteket 1812, hvarefter han flyttade till Lindsberg.

Död d. . . . 1823 i Lindsberg.

Gift d. 14 dec. 1800 med SOFIA WENNERSTRAND, född d. 12 nov. 1774 i Arvika, död d. 8 april 1857, dotter till brukspatronen ANDERS WENNERSTRAND och MARIA GRETA VON WULFFSCHMIDT.

Barn: JOHANNA MARGARETA, född d. 5 sept. 1801, död d. 30 mars 1807; — ANDERS LORENTZ, född d. 16 febr. 1804 död d. 17 . . . 1838. Farmacie studiosus; — ULRIKA CATHARINA, född d. 6 okt. 1805, död d. 11 okt. 1806; — CARL OLOF, född d. 9 mars 1810, död d. . . .; — GUSTAFVA LAURENTIA, född d. 24 dec. 1807, död d. . . . 18. . .; — AXEL HAQUIN, född d. 23 mars 1811, död d. 7 maj 1812; — GUSTAF ADOLF, född d. 15 dec. 1812, död d. 13 sept. 1813; — AXEL HÅKAN, född d. 23 nov. 1813, död d. . . .; — AUGUSTA CAROLINA, född d. 11 aug. 1814, död d. . . . 1885.

MALM, HANS CHRISTIAN. Född d. 17 aug. 1780 i Lahlholm.

Föräldrar: Tullinspektoren OLOF FREDRIK MALM, född d. . . ., död d. . . ., och CHRISTINA PALM, född d. . . . 1753, död d. . . .

M. var under fyra år elev å apoteket i Skövde, tjänstgjorde därefter såsom farmacie studiosus 8 år å apoteket i Lidköping och flyttade därifrån till apoteket Morianen i Stockholm. Afslade d. 17 nov. 1805 apotekarexamen och blef s. å. förestån-

dare för apoteket i Skövde, som han i okt. 1806 öfvertog på sex års arrende. Inköpte 1812 apoteket i Skara, sedan han af magistraten därstädes blifvit härtill kallad, hvarefter Collegium medicum d. 21 dec. 1812 utfärdade öppet bref för honom att vara apotekare i Skara. Han erhöll d. 21 jan. 1813 privilegium på apoteket, som han 1841 öfverlät på sonen Johan Gustaf.

M. deltog under många år med lifligt intresse i de kommunala angelägenheterna.

Död d. 21 aug. 1857 i Skara.

Gift d. 13 nov. 1808 i Skövde med EVA JULIANA BEHMER, född d. 6 jan. 1777, död d. 25 nov. 1857, dotter till vägmästaren i Örebro ANDERS CHRISTIAN BEHMER och CHRISTINA EHRLING.

Barn: CHRISTIAN WILHELM, född d. 15 okt. 1811, död d. 27 april 1890. Amanuens i K. ecklesiastikdepartementet och vid K. biblioteket; — JOHAN GUSTAF, född d. 16 okt. 1813, död d. 18 maj 1867 i Skara. Apotekare, se nedan; — MATHILDA JOHANNA, född d. 21 sept. 1818, död d. 4 mars 1887 i Skara.

MALM, JOHAN GUSTAF. Född d. 16 okt. 1813 i Skara.

Föräldrar: Apotekaren i Skara HANS CHRISTIAN MALM, född d. 17 aug. 1780 i Laholm, död d. 21 aug. 1857 i Skara, och EVA JULIANA BEHMER, född d. 6 jan. 1777, död d. 25 nov. 1857.

M. erhöll undervisning vid elementarläroverken i Örebro och Skara samt antogs därefter till elev å apoteket Lejonet i Stockholm, där han aflade farmacie studiosi-examen. Aflade d. 29 maj 1839 apotekarexamen och inköpte d. 17 dec. 1841 af fadern apoteket i Skara, som han tillträdde d. 1 jan. 1842 och å hvilket han d. 7 juni 1847 erhöll privilegium. Sålde detsamma d. 18 maj 1855.

Död d. 18 maj 1867 i Skara.

Ogift.

SILFVERSKJÖLD, JOHAN TAGE. Innehade apoteket i Skara åren 1855—56. (Se under apoteket Bävern i Västerås, sid. .)

SCHILDT, AUGUST. Var innehafvare af apoteket i Skara åren 1856—62. (Se under apoteket i Umeå, sid. .)

SEGERBERG, ERIK EDVARD. Född d. 19 dec. 1831 i Stockholm.

Föräldrar: Sadelmakarmästaren ERIK SEGERBERG, född d. . . . 1789, död d. 18 maj 1842, och CHRISTINA FUNDIN, född d. . . ., död d. . . . 1881.

S. erhöll undervisning vid Klara läroverk i Stockholm och antogs i jan. 1844 till elev å apoteket Gripen där. Aflade d. 9 jan. 1850 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter till 1854 på hösten å samma apotek samt inskrefs då vid farmaceutiska institutet. Aflade d. 2 april 1856 apotekarexamen och var från juni s. å. till 1862 föreståndare för filialapoteket i Järvsö. Inköpte 1862 apoteket i Skara med lager och inventarier för 37,000 rdr, tillträdde det d. 1 sept. s. å. och erhöll d. 13 mars 1863 privilegium å detsamma.

S. var ledamot af stadsfullmäktige i Skara från 1862 och dess vice ordförande från 1875. Var ledamot af drätselkammaren sedan 1869 och dess ordförande sedan 1872 samt ledamot i direktionen för döfstummanstalten i Skara från d. 18 maj 1878.

Död d. 5 mars 1884 i Skara.

Gift 1) d. 30 aug. 1864 i Järvsö med ANNA SOFIA SEGERQVIST, född d. 11 jan. 1841, död d. 25 april 1871 i Skara, fosterdotter till kontraktsprosten och kyrkoherden i Järvsö, fil. d:r ERIK ABRAHAM PIHLMAN och FREDRIKA VILHELMINA SEGERQVIST.

Barn: SOFIA VILHELMINA CHRISTINA, född d. 29 maj 1865; — ELIN, född d. 18 nov. 1866; — NANNA, född d. 18 nov. 1866, död d. 13 febr. 1867.

2) med sin första hustrus kusin CHRISTINA VILHELMINA SEGERQUIST, född d. 2 mars 1841 i Stockholm, dotter till kyrkoherden i Närtuna och Gottröra församlingar af Uppsala stift, fil. d:r FREDRIK VILHELM SEGERQUIST och CHRISTINA ELISABETH WAHLSTRÖM.

Barn: MARIA SOFIA FREDRIKA, född d. 30 april 1873, gift d. 12 juni 1906 med adjunkten vid högre allmänna läroverket i Kristianstad JOHAN ELIS FRANZÉN, född d. 12 maj 1871; — SYSTER OSCARA, född d. 17 jan. 1878. Folkskollärarinna i Södertälje.

WALLÉN, NILS BERNHARD. Född d. 4 okt. 1832 i Tuna, Uppsala län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Frösthult OLOF ERSSON WALLÉN, född d. 10 nov. 1792 i Brunflo i Jämtland, död d. 18 mars 1866, och KRISTINA ABRAHAMINA ARENANDER, född d. . . . 1801, död d. . . . 1873.

W. erhöll undervisning vid Uppsala katedralskola och antogs d. 1 juli 1847 till elev å apoteket Lejonet i Uppsala samt fortsatte från 1848 elevtjänstgöringen å apoteket i Sigtuna. Flyttade därifrån 1849 till apoteket Hvita Björnen i Stockholm samt aflade där d. 4 juni 1851 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde sedan från d. 1 aug. 1851 till d. 1 sept. 1853 å apoteket Fenix i Stockholm och hade från d. 12 sept. till d. 4 okt. 1853 förordnande att under koleraepidemien vara biträdande läkare i Maria församling därstädes. Tjänstgjorde därefter från d. 1 nov. 1853 till d. 12 juni 1854 å apoteket Kronan i Uppsala samt från d. 25 juni 1854 till årets slut å apoteket i Trosa. Var där förordnad att såsom underläkare biträda vid kolerasjukvården samt blef vid apotekare C. E. Widmarks d. 24 nov. 1854 inträffade död föreståndare för apoteket, hvilket han förestod till d. 6 sept. 1855. Inskrefs höstterminen 1855 vid farmaceutiska institutet och förestod under sommaren 1856 en brunnsinrättning i Viborg, Finland. Aflade d. 4 mars 1857 apotekarexamen och förestod därpå det under apoteket Fenix i Stockholm då lydande medikamentsförrådet i Dalarö från d. 1 april 1857 till d. 30 juli 1859. Erhöll d. 30 juli 1859 personligt privilegium å apoteket i Ekeberga provinsialläkardistrikt, hvilket af honom anlades och 1860 öppnades i Lenhofda. Han innehade detta apotek till 1884, då han erhöll transport till apoteket i Skara.

Under åren 1864—70 var han ordförande i Lenhofda församlings kommunalnämnd, landstingsman åren 1871—73 samt blef poststationsföreståndare i Lenhofda år 1870.

W. var från 1895 på grund af sjukdom tjänstledig och bo-satt i Uppsala.

Död d. 14 okt. 1903 i Uppsala.

Gift d. 15 maj 1860 med SELMA VILHELMINA OTTILIANA PETERSSON, född d. 5 okt. 1838 i Dalarö, död d. 20 jan. 1909, dotter till sjökaptenen ZACHARIAS PETERSSON och SOFIA VILHELMINA EDMAN.

Barn: EDITH BERNHARDINA VILHELMINA, född d. 22 april 1861; — SELMA KRISTINA ELEONORA, född d. 4 febr. 1863, gift d. 28 dec. 1893 med poliskommissarien OSCAR ATTAQUE, född

d. 9 aug. 1863; — HEDVIG SOFIA MATHILDA, född d. 14 mars 1864, död d. 19 april s. å.; — HEDVIG MARIA SOFIA, född d. 7 maj 1865, gift d. 28 dec. 1893 med köpmannen GUSTAF ENGELBERT, född d. 7 nov. 1866, död d. 31 aug. 1920; — CARL BERNHARD ALBERT, född d. 30 nov. 1867, död d. 15 april 1868; — HILDA ALBERTINA ABRAHAMINA, född d. 21 mars 1869, gift d. 5 okt. 1899 med kyrkoherden i Valbo församling OSCAR OTTO HEDBERG, född d. 1 dec. 1867; — OTTILIA ANNA CHARLOTTA, född d. 13 april 1871. Folkskollärarinna i Fäggeby, St. Skedvi, Dalarna; — KLARA ANTOINETTE AMALIA, född d. 16 aug. 1872, död d. 1 sept. s. å.; — OLOF ZACHARIAS BERNHARD, född d. 17 sept. 1874, död d. 10 maj 1913. Farmacie kandidat; — KARL ALFRED JULIUS, född d. 16 febr. 1877. Jur. kand., sekreterare i K. fångvårdsstyrelsen; — HENRIK NILS VILHELM, född d. 14 sept. 1879, död d. 10 mars 1880; — IVAR HERMAN ISIDOR, född d. 20 febr. 1882. Polisman i Linköping.

FLORELL, CARL NATHANAEL. Född d. 17 maj 1848 i Eriksberg, Skaraborgs län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Flo, Älvsborgs län, JOHANNES FLORELL, född d. 16 jan. 1808, död d. 15 mars 1875, och SOFIA VILHELMINA ENGGREN, född d. 19 april 1813, död d. . . . 1895.

F. idkade skolstudier vid Vänersborgs högre elementarläroverk, antogs d. 26 febr. 1866 till elev å apoteket Kronan i Göteborg och aflade d. 23 dec. 1870 farmacie studiosi-examen. Var därefter anställd å samma apotek till d. 24 april 1872, då han öfverflyttade till apoteket Tre kronor i Karlskrona, hvar-est han förblef till juli 1873. Inskrefs höstterminen 1873 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 30 maj 1876 apotekar-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Ugglan i Stockholm åren 1876—80 och å apoteket Svanen i Lund åren 1880—93, då han erhöll personligt privilegium på apoteket i Anundsjö, hvarifrån han 1904 erhöll transport till apoteket i Skara.

F. var en skicklig och kunnig apotekare, synnerligen upp-buren i vänskapskretsen för sitt angenäma, fint bildade väsen.

Sjuklighet nödgade honom att under de senare åren af sitt lif utarrendera apoteket.

Död d. 11 juli 1915 i Skara.

Gift d. 30 juni 1898 med JOHANNA OLSSON, född d. 11 maj 1870, dotter till landtbrukaren OLA BENGSSON och TYRE OLSSON.

Barn: OLOF JOHANNES, född d. 2 dec. 1898. Landtbruks-elev; — ANDERS ADOLF, född d. 28 dec. 1900.

LINDQVIST, CLAES VIKTOR. Född d. 15 aug. 1857 i Gränna.

Föräldrar: Godsägaren ANDERS JOHAN LINDQVIST, född d. . . ., död d. 15 sept. 1857, och OLIVIA OLSSON, född d. . . ., död d. 26 juli 1869.

L. studerade vid läroverket i Gränna samt antogs till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg d. 1 sept. 1874, aflade farmacie studiosi-examen d. 21 maj 1878 och tjänstgjorde å apoteket Enhörningen i Göteborg från d. 1 juni 1878 till d. 1 sept. 1880. Aflade apotekarexamen d. 17 maj 1883 och tjänstgjorde därefter å apoteken i Oskarshamn från d. 15 juli till d. 15 dec. s. å., Hjorten i Lund från d. 16 dec. 1883 till d. 1 april 1884, i Lindesberg från d. 4 juni 1884 till d. 31 okt. 1897 och som föreståndare för filialapoteket i Kopparberg från d. 2 nov. 1897 till d. 21 jan. 1916. Erhöll d. 21 jan. 1916 privilegium å apoteket i Skara.

Gift d. 2 nov. 1922 med WALBORG HÅRLEMAN, född d. 19 sept. 1895, dotter till f. d. stationsinspektoren PACO ALBREKT HÅRLEMAN och FRIDA LYDECKER.

Apoteket i Lidköping.

1674.

Lidköping är den äldsta staden vid Väneren och fick redan d. 21 juni 1446 stadsrättigheter. Vasakonungarna gäfvö staden förnyade gånger fördelar och privilegier och 1651 erhöil grefve Jakob de la Gardie Lidköping såsom tillökning till sitt grefskap Leckö. År 1655 beslöto ständerna att staden skulle frántagas grefskapet och detta läggas under kronan, men dåvarande innehafvaren af grefskapet, rikskanslärn Magnus Gabriel de la Gardie fick i stället rättighet att anlägga en stad i närheten. Stadsmark kunde dock icke förvärvas förr än 1670, men 1672 började Lidköpings nya stad anläggas på åns vänstra strand samt växte ganska hastigt under kanslärns trägna omvårdnad. Redan vid denna tid finner man apotek och apotekare omnämnas. D. 31 maj 1674 förordnade nämligen sistnämnde grefve de la Gardie att apotek skulle inrättas i Lidköping och apotekaren skulle ej allenast »præparera medicamenterne, uthan ock siukdommarne inducera effter deres befindtliche beskaffenheeter, hvareffter han sedan medicamenterne applicera kan med så mycket bettere effect och nytta». Enligt grevens anordning skulle han sålunda äfven vara ett slags läkare, ehuru äfven »Feldtskär» fanns. Som det ansågs att åtminstone i början, näringen skulle falla apotekaren »knapp der han allena vid apotheket blifva skall», fick han tillstånd att »handla med allehanda krydderier, brennevijn etc.» och skulle det tillses att intet »förfång» skedde honom. År 1677 den 26 jan. beviljades apotekaren »icke allenast Krydderj och Spetzerj uthan och att få bruka Hökare näringh och Sälia allehanda maatvaror och hvad elliest han förmår att åstadkomma» såsom ock han då »befriades ifrån all borgerlig tunga, ehvad namn den hava kunde»¹.

Huru länge detta apotek existerade, och hvilken det var som

¹ Claës Johan Ljungström: Kinnefjärdings och Kållands härader samt staden Lidköping.

inrättade detsamma, vet man ej. Sannolikt upphörde det efter någon tid, ty stadens i början så raska utveckling hämmades genom eldsvådor och nya uppväxande städer vid Väneren, och först 1761 känner man sedan att apotek existerade i Lidköping. Casper Sasse anlade nämligen detta år ett sådant här, och erhöll d. 26 febr. 1762 K. privilegium å detsamma.

Apoteket var 1830 beläget vid Stora torget i ett stenhus, som uppfördes af apotekare M. Nylander och där kvarblef detsamma till 1907, då det d. 1 okt. flyttades af apotekare A. G. Schagerström till Skaraborgsbankens hus vid ån Lidan.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 5,000 kronor.

SASSE, CASPER. Var innehafvare af apoteket i Lidköping åren 1762—65. (Se under apoteket Enhörningen i Göteborg, sid. 1084.)

HELLING, CARL GUSTAF. Född d. . . . 1736 på Anundsgård, Flo, Älfsborgs län.

Föräldrar: Kaptenen vid K. Västgötadals regemente GUSTAF HELLING, född d. 6 nov. 1691 i Riga, död d. 2 jan. 1758, och CATHARINA WERANDER, född d. . . ., död d. . . .

H. var elev å apoteket Enhörningen i Göteborg samtidigt med C. W. Schéele, tjänstgjorde åren 1759—61 å provinsialapoteket i Malmö och Kronan i Stockholm, hvarefter han återvände till apoteket Enhörningen i Göteborg, där han kvarstannade tre år.

Inköpte redan 1765 apoteket i Lidköping, men aflade först 1767 apotekarexamen.

H. skall hafva varit en i sitt yrke särdeles skicklig man.

Död d. 11 mars 1806 i Lidköping.

Gift d. 28 april 1778 med EBBA JOHANNA PONCKT, född d. 28 april 1761 i Lidköping, död d. 16 jan. 1838, dotter till rådmannen och handlanden CARL FREDRIK PONCKT och ANNA MARIA SJÖGREN.

Barn: MARIA KAJSA, född d. 25 maj 1779, död d. 22 juni 1781; — JOHANNA FREDRIKA, född d. 17 jan. 1781, död d. . . . 1827, gift d. . . . 1810 med kronofogden i Skara fögderi,

assessorn PEHR THIL, född d. . . . , död d. . . . 1848; — CARL GUSTAF, född d. 7 dec. 1782, död d. 9 jan. 1860 i Vånga, Skaraborgs län. Farmacie studiosus; — MARIA CAJSA, född d. 1 febr. 1785, död d. . . . 1851 i Skara, gift d. . . . med kronofogden i Skara fögderi PEHR GUSTAF OTTER, född d. . . . 1784, död d. . . . 1833; — JAKOB BENJAMIN, född d. 21 sept. 1787, död d. 2 nov. 1789; — JAKOB BENJAMIN, född d. 20 juni 1791, död d. . . . 1831. Källarmästare i Karlstad; — HEZEKIEL, född d. . . . 1793, död d. . . . ; — DANIEL FREDRIK, född d. 26 maj 1793, död d. 8 nov. 1795; — ELISABETH SUSANNA, född d. 20 juni 1795, död d. 5 jan. 1797; — FREDRIK EMANUEL, född d. 18 juli 1797, död d. 27 april 1875. Handlande i Karlstad; — ERIK ADOLF, född d. 1 aug. 1800, död d. 29 juli 1802.

KYLANDER, OLOF MATHIAS. Född d. 12 juli 1787 i Vadstena.

Föräldrar: Kyrkoherden i Örberga, Linköpings stift, PETRUS MATHIAS KYLANDER, född d. 19 jan. 1737, död d. 25 jan. 1793, och ELSA SOFIA SIDENIUS, född d. 18 aug. 1753, död d. 22 febr. 1830.

K. var elev å apoteket i Vadstena år 1800, tjänstgjorde flera år å apoteket Morianen i Stockholm samt aflade d. 24 maj 1816 apotekarexamen. Tjänstgjorde åren 1816—25 å apoteken i Filipstad, Vasen i Linköping och å apotek i Göteborg, inköpte d. 1 juni 1825 apoteket i Lidköping och erhöll d. 21 mars 1826 privilegium å detsamma. Han innehade apoteket till 1851, då han försälde detsamma.

K. var vetenskapligt bildad och ägde grundliga insikter i kemi och mineralogi. Han biträdde vid ordnandet af Vetenskaps- och Vitterhetssamhällets i Göteborg mineralogiska samlingar och blef 1823 ledamot af Vetenskaps- och Vitterhetssamhället i Göteborg. Han var också verksam såsom kommunalman. Sålunda var han ledamot af Skaraborgs läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott 1850—54 och 1856—57.

Då sparbanken i Lidköping i början af 1830-talet stiftades, var han en af initiativtagarna och förvaltade den många år utan ersättning. Med nit och uppoffring ifrade han för anläggandet af stadens hamn, och underlättade genom större penningebidrag och gifva af jordareal anläggandet af Lidköpings lasarett, hvarjämte han frikostigt understödde utvecklingen af elementarläro-

verket därstädes. K. lät äfven för en kostnad af 41,000 kronor uppföra ett nytt folkskolehus i Lidköping.

R. V. O. 1865. R. N. O. 1868.

Död d. 13 juli 1868 i Lidköping.

Ogift.

TISELL, GUSTAF WILHELM. Innehade apoteket i Lidköping åren 1851—60. (Se under apoteket Ugglan i Stockholm, sid. 174.)

MÖLLER, JOHAN WILHELM FREDRIK. Född d. 5 juli 1832 i Malmö.

Föräldrar: Grosshandlaren CARL FREDRIK MÖLLER, född d. 11 aug. 1791, död d. 20 aug. 1864, och CATARINA ELISABETH KARSTRÖM, född d. 10 maj 1803, död d. 10 mars 1839.

M. erhöll åren 1843—46 undervisning vid läroverket i Malmö och antogs d. 24 maj 1847 till elev å apoteket i Ängelholm, hvarest han d. 14 juli 1852 aflade farmacie studiosi-examen och fortfarande tjänstgjorde under 1½ år. Aflade d. 24 april 1856 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter från d. 1 maj 1856 till d. 1 sept. 1860 å apoteket Lejonet i Malmö, hvarefter han d. 1 okt. s. å. tillträdde apoteket i Lidköping. Erhöll d. 27 sept. 1861 privilegium å detta apotek.

M. var stadsfullmäktig i Lidköping åren 1862—70 och ledamot af stadens drätselkammare åren 1877—79. Han var därjämte ledamot af skolrådet.

R. V. O. 1892.

Död d. 22 febr. 1906 i Lidköping.

Gift d. 27 juni 1862 i Malmö med SOFIA ELISABETH CHARLOTTA MÜLLERN, född d. 30 aug. 1835, död d. 24 jan. 1898 i Lidköping, dotter till färtläkaren, med. d:r ULRIK MÜLLERN och MAGDALENA MARIA WIHLBORG.

Barn: MARIA MAGDALENA CATARINA (MALIN), född d. 20 maj 1863, död d. 6 aug. 1917, gift d. 31 mars 1895 med godsägaren CARL RICHARD LING-WANNERUS, född d. 14 febr. 1857; — CARL ULRIK, född d. 20 maj 1865. Ingenjör; — HERMAN WILHELM ULRIK MÜLLERN, född d. 17 juli 1875. Civilingenjör, disponent för aktiebolaget Västerviks elektricitetsverk.

SCHAGERSTRÖM, ANDERS GUSTAF. Född d. 2 dec. 1850 i Hudiksvall.

Föräldrar: Vagnmakaren ERIK GUSTAF SCHAGERSTRÖM, född d. 21 april 1821, död d. 1 dec. 1882, och MARGARETA KRISTINA HASSELSTRÖM, född d. 22 april 1822, död d. 4 mars 1899.

S. erhöll 1862—70 undervisning vid Hudiksvalls elementarläroverk, blef d. 12 aug. sistnämnda år elev å apoteket i Östersund och aflade där d. 22 aug. 1873 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter fortfarande å nämnda apotek till sept. 1875, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekarexamen d. 24 maj 1877 och blef efter anställning å apoteket Örnen i Östersund och å apoteket i Levanger i Norge 1881 föreståndare för medikamentsförrådet i Berg. Då detta 1886 öfvergick till själfständigt apotek, återvände S. till apoteket Örnen i Östersund, tjänstgjorde där åren 1886—91 och å apoteken i Delsbo och Hudiksvall åren 1891—98.

Erhöll d. 8 okt. 1897 privilegium å apoteket i Marstrand och d. 16 aug. 1906 transport till apoteket i Lidköping.

S. var en synnerligen sympatisk man, afhållen och värderad såsom chef samt af alla som kommo i beröring med honom. Han var därjämte en synnerligen dugande apotekare.

Död d. 13 febr. 1916 i Lidköping.

Gift d. 30 okt. 1884 med LOVISA JOHANNA KATARINA LUNDHOLM, född d. 8 april 1854, dotter till kopparslagaren ANDERS AUGUST LUNDHOLM och JOHANNA ADOLFINA GUSTAFVA HALLGREN.

Barn: JENNY KRISTINA CHARLOTTA, född d. 8 jan. 1887, gift d. 11 maj 1911 med tjänstemannen i Göteborgs köpmannaförening SVEN OLOF ÖBERG, född d. 13 jan. 1883; — IDA LOVISA LAURENTIA, född d. 10 aug. 1889, gift d. 19 nov. 1918 med kontorschefen GUNNAR LEVANDER, född d. 19 dec. 1882.

ARESKOUG, JOHAN HOLGER LORENTZ. Född d. 16 aug. 1857 i Ystad.

Föräldrar: Handlanden HOLGER ARESKOUG, född d. 29 sept. 1825, död d. 11 maj 1873, och MATHILDA HELENA SJÖSTEDT, född d. 3 jan. 1833, död d. 8 nov. 1864.

A. genomgick Ystads elementarläroverk och antogs till elev å apoteket Kronan i Norrköping d. 13 juni 1873, aflade farmacie studiosi-examen d. 5 dec. 1876 samt apotekarexamen d.

23 maj 1884. Tjänstgjorde å apoteken i Anderslöf från d. 17 jan. 1877 till d. 1 juni 1880, Skövde från juli till sept. 1881, Motala från juni till juli 1883, Söderåkra från dec. 1883 till febr. 1884, Bävern i Västerås under okt. och nov. 1884, i Sjöbo från d. 5 jan. 1885 till d. 20 april 1888, Hörby från d. 1 maj 1888 till d. 29 maj 1890, Söderköping från d. 1 juni 1890 till d. 15 april 1891 och Finspong från d. 16 april 1891 till d. 1 okt. 1902.

Erhöll d. 6 juni 1902 privilegium å nya apoteket i Limhamn, som han öppnade för allmänheten d. 5 jan. 1903. Erhöll d. 15 aug. 1916 transport till apoteket i Lidköping.

Gift d. 16 jan. 1921 med JOHANNA MARGARETHA THORIN, född d. 20 juli 1888, dotter till fabrikören BENGT MÅRTEN THORIN och HANNA BENGTTSSON.

Barn: BENGT JOHAN HOLGER, född d. 9 okt. 1921.

Apoteket i Falköping.

1773.

Falköping är en mycket gammal stad, utan tvifvel handels- och bytesplats sedan hedenhös. Alla privilegii-bref från medeltiden äro dock förkomna, hvarför det äldsta, ännu bevarade, är utfärdadt först af Gustaf II Adolf d. 25 april 1620. År 1566 brändes staden af danskarna. Den har aldrig varit af någon betydighet och fick först 1773 apotek, då O. M. Sandel efter kallelse af magistraten här anlade ett sådant och på detsamma d. 16 nov. s. å. erhöll K. privilegium.

Hvar apoteket var beläget vid dess anläggande känner man ej. På 1790-talet under apotekare J. P. Sandelius' tid var det beläget å »Pehr Lars tomt» och i början af 1800-talet under apotekare I. Löfvings tid på »Eric Bengts tomt». Dennes efterträdare apotekare A. F. Holmqvist (1817—28) hade apoteket förlagdt till »Munkagården». Hvar denna tomt var belägen är ej fullkomligt utredt, men forskningar i landsarkivet gifva vid handen att gården hette så.

År 1867 inköpte apotekare J. A. Wallin den nuvarande fastigheten, St. Olofsgatan 3 (förut Järnvägsgatan 3) och flyttade apoteket hit från en plats belägen omkring 100 meter sydligare vid samma gata, närmare torget med fasad åt numera Storgatan.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 4,000 kronor.

SANDEL, OLOF MAGNUS. Född d. 22 mars 1747 i Stockholm.

Föräldrar: Kapellanen i Svingarns församling i Uppland OLOF MAGNUS SANDEL, född d. . . . 1710, död d. 31 jan. 1777, och JULIANA . . . .

S. erhöill undervisning i Stockholms trivialskola, blef 1761 elev å apoteket i Enköping och kvarstannade där under 6 år. Tjänstgjorde därefter å apoteket Kronan i Uppsala, ett år å apoteket Markattan, numera Leoparden, i Stockholm och sedan å apoteket Ängeln i samma stad. Inskrefs därefter vid universitetet i Uppsala som student, erhöill ett kungl. stipendium och deltog i undervisningen af professorerna von Linné, Bergman och Sidrén samt tjänstgjorde under mellanterminerna å apoteket Ängeln i Stockholm.

År 1773 kallades han af magistraten i Falköping att anlägga apotek därstädes. Aflade d. 16 nov. s. å. apotekarexamen och erhöill härpå K. privilegium å apoteket. Den 5 maj 1778 beviljades honom äfven privilegium att i Skövde upprätta apotek. Han försålde dock detta apotek samma år. År 1781 anmodades han af magistraten och borgerskapet i Hjo att också där inrätta apotek, men försålde det redan innan det trädt i verksamhet för 500 rdr. spec. till apotekaren C. A. Mjöberg.

Död d. 2 mars 1785 i Falköping.

Gift d. 12 sept. 1775 med ANNA CHRISTINA FRIEDENDORFF, född d. . . . 1742, död d. 9 april 1819, dotter till fänriken . . .

Barn: ANNA CATHARINA, född d. 1 okt. 1777, död d. 25 aug. 1781; — EVA ULRIKA, född d. 13 nov. 1779, gift d. 27 sept. 1796 med frälsekamreraren I. C. WINTER, född d. . . ., död d. . . .

BIHLEFELDT, CARL AXEL. Född d. . . . 1751 i Norrbärke, Kopparbergs län.

Föräldrar: Landskamreraren och kronobefallningsmannen JACOB BIHLEFELDT, född d. . . . 1709, död d. 13 mars 1773, och ANNA MARGARETHA GAHN, född d. 15 nov. 1725, död d. 22 okt. 1803.

B. erhöill undervisning vid läroverken i Västerås och Uppsala, antogs 1764 till elev å apoteket i Köping, tjänstgjorde efter farmacie studiosi-examen dels å nämnda apotek och dels å apotek i Stockholm och Eskilstuna till 1775, då han efter aflagd provisorsexamen anmodades att förestå apoteket i Norrtälje. År 1779 kallades han af innevånarna på Åland att där anlägga ett apotek och gjorde härom ansökan till Collegium medicum, som dock resolverade att läkare först borde finnas

på platsen. Läkare tillsattes äfven, hvilken, efter af honom gjord ansökan, sedermera erhöill tillstånd att bestrida apotekshållningen därstädes.

B. blef d. 8 aug. 1782 föreståndare för apoteket i Vänersborg, hvilken befattning han innehade till 1785, då han inköpte apoteket i Falköping och aflade apotekarexamen. Innehade apoteket till 1790, då han försålde detsamma på öppen auktion.

Död d. 24 juni 1830 i Lundagård på Öland.

Gift d. 14 juni 1786 med ANNA CHRISTINA FRIDENDORFF, född d. . . . 1742, död d. 9 april 1819, dotter till fänriken . . . och . . . , gift [1] d. 12 sept. 1775 med apotekaren i Falköping OLOF MAGNUS SANDEL född d. 22 mars 1747, död d. 2 mars 1785].

Äktenskapet var barnlöst.

SANDELIUS, JOHAN PETER. Född d. 13 april 1764 i Södertälje.

Föräldrar: Silkesväfvaren och rådmannen i Södertälje JOHAN SANDELIUS, född d. 1 april 1733, död d. 21 dec. 1785, och CAJSA NÄSBERG, född d. 10 dec. 1727, död d. . . .

S. antogs till elev å apoteket Kronan i Borås d. 1 okt. 1780 och inköpte, efter att, sedan han aflagt farmacie studiosi-examen, hafva tjänstgjort å flera apotek, apoteket i Falköping 1790 och aflade d. 28 juli apotekarexamen.

Bortarrenderade apoteket 1803 och flyttade till Hjo, hvarest han erhållit vederbörligt tillstånd och privilegium att uppsätta ett nytt apotek.

Sälde apoteket i Falköping 1804.

Död d. 8 dec. 1804.

Gift d. 24 april 1789 i Borås med INGA CAJSA ALLSIN, född d. . . . 1753, död d. 8 april 1815, dotter till fältväbeln ISAK ALLSIN och CHRISTINA HALLMAN.

Barn: JEAN ISAC, född d. 28 okt. 1791, död d. 13 okt. 1795; — CARL PETER, född d. 4 juli 1793, död d. . . .

LÖFVING, ISRAËL. Född d. 17 sept. 1778 i Falköping.

Föräldrar: Gördelmakaren och rådmannen JOHAN LÖFVING, född d. . . . 1742, död d. 17 juni 1802, och ANNA GUSTAFSDOTTER BERGMAN, född d. . . . 1744, död d. 12 nov. 1810.

L. inköpte 1804 efter aflagd apotekarexamen, apoteket i Falköping och sålde det 1817.

Död d. 16 maj 1832.

Gift d. . . . 1808 med LOVISA BERGMAN, född d. . . . 1788, död d. . . ., dotter till . . .

Barn: JOHAN ADOLF, född d. 24 juni 1808, död d. . . . 1855. Fabrikör; — ANNA MARIA, född d. 11 sept. 1809, död d. 4 febr. 1811; — JOHANNA ELISABETH, född d. 28 nov. 1811, död d. . . ., gift d. 26 okt. 1834 med glasmästaren GUSTAF LUNDBERG, född d. 21 dec. 1807, död d. . . .; — PHILIP AUGUST, född d. 30 april 1813, död d. 20 sept. s. å.; — JOEL, född d. 6 aug. 1814, död d. 27 juli 1816; — AMALIA, född d. 10 aug. 1816, död d. . . .; — AUGUSTA, född d. 6 nov. 1820, död d. . . .; — ALBERT ADRIAN, född d. 4 mars 1824, död d. . . .

HOLMQVIST, JOHAN FREDRIK. Född d. 14 dec. 1791 i Stockholm.

Föräldrar:

Efter aflagd apotekarexamen, blef H. 1817 genom köp ägare af apoteket i Falköping. Försålde det 1828.

Död d. 4 juni 1830 i Falköping.

Gift d. 24 maj 1818 med ANNA ELISABETH LENGBLUM, född d. 3 april 1798, död d. 4 juni 1830, dotter till handlanden och rådmannen JAKOB LENGBLUM och CHRISTINA CATHARINA BILLBERG.

Barn: ANNA CHARLOTTA, född d. 20 juli 1819, död d. . . .; — MARIA CHRISTINA, född d. 14 nov. 1821, död d. . . .; — ADOLPH FREDRIC, född d. 11 aug. 1824, död d. 9 jan. 1827; — EMMA FREDRIKA, född d. 3 jan. 1826, död d. 2 maj 1830.

NORSTRÖM, JOHAN MATHIAS. Innehade apoteket i Falköping åren 1828—31. (Se under apoteket i Trosa, sid. 418.)

HALLENGREN, JOHAN NIKLAS. Född d. 23 juni 1792 i Vessinge.

Föräldrar: Komministern i Veinge, Hallands län, GUSTAF HALLENGREN, född d. 29 juni 1754, död d. 23 sept. 1827, och ANNA CATHARINA APELGREN, född d. . . . 1749, död d. 14 maj 1812.

H. var elev å apoteket i Laholm och aflade d. 9 dec. 1819 apotekarexamen. Inköpte d. 7 maj 1821 apoteket i Gränna och erhöll privilegium därå d. 27 febr. 1828 samt försålde detsamma d. 29 sept. 1830. Han blef d. 3 mars 1831 ägare af apoteket i Falköping samt erhöll d. 26 dec. s. å. privilegium å detsamma.

Genom testamente af d. 20 dec. 1836, förordnade H. att apoteket skulle försäljas samt att, sedan åtskilliga dispositioner utgått, återstoden af försäljningssumman skulle tillfalla apotekarsocieteten och skulle årliga räntan af kapitalet användas »till nytta och ändamål för de farmaceuter, som begagna Societetens institut». Det belopp, som aflämnades till Societeten utgjorde 2,675 rdr. Räntan å denna, farmaceutiska institutets första donationsfond, som till år 1877 användes för bestridande af utgifterna för farmaceutiska institutet, utdelades första gången 1878, då böcker för halfva årsräntan inköptes samt öfverlämnades till eleven vid farmaceutiska institutet O. W. Lundeberg.

Död d. 20 dec. 1836 i Falköping.

Ogift.

WIDOFF, PEHR GUSTAF. Född d. 17 dec. 1801 i Östergötland.

Föräldrar: Hofkontrollören CARL GUSTAF WIDOFF, född d. . . . 1779, död d. 9 maj 1836, och ANNA MARIA FINELD, född d. . . . 1778, död d. 21 april 1836.

W. antogs till elev i Linköping å apoteket Vasen, där han d. 22 okt. 1823 aflade farmacie studiosi-examen, tjänstgjorde därefter å apoteket i Skara från juli 1832 till d. 10 aug. 1836, då han blef föreståndare för apoteket i Falköping. Han innehade denna befattning till d. 18 maj 1839, då han inköpte samma apotek för 4,800 rdr banko. W. aflade aldrig apotekarexamen och erhöll därför ej heller privilegium å detsamma. Sålde apoteket d. 31 maj 1855 för en summa af 11,220 rdr banko.

Död i Falköping d. 25 jan. 1871.

Ogift.

83 — Sveriges Apotekarhistoria.

HOFFLANDER, PETER. Född d. 29 mars 1815 på Hvittene säteri i Lena, Älvsborgs län.

Föräldrar: Kaptenen vid K. Västgöta regemente T. G. HOFFLANDER, född d. . . ., död d. . . ., och CHRISTINA HÅKANSSON, född d. . . ., död d. . . .

H. erhöll undervisning vid Alingsås lägre allmänna läroverk och blef 1831 elev å apoteket Korpen i Stockholm, där han d. 3 juni 1835 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde å nämnda apotek ännu ett år och sedan å apoteken Hjorten i Stockholm och i Filipstad under hvardera 6 månader. Aflade d. 24 febr. 1841 apotekarexamen och förestod därefter en kortare tid apoteket Kronan i Borås samt tjänstgjorde från 1844 å apoteket i Falköping, hvilket han d. 31 maj 1855 inköpte och å hvilket han d. 16 okt. s. å. erhöll privilegium. Han utarrenderade apoteket 1857 och försålde det 1868 till arrendatorn, apotekare J. A. Wallin. Flyttade d. 31 okt. 1887 till Gunnarp i Halland, afflyttade därifrån till Svenljunga d. 13 nov. 1895 och sedermera d. 18 maj 1897 till Mårdaklef i Västergötland.

Död d. 18 sept. 1900 i Mårdaklef.

Ogift.

WALLIN, JOHAN ADOLF. Född d. 14 nov. 1823 i Uppsala.

Föräldrar: Vaktmästaren vid akademiska biblioteket LARS WALLIN, född d. 13 aug. 1793, död d. 21 mars 1857, och BRITA CHRISTINA JULIN, född d. . . ., död d. . . .

W. erhöll undervisning i Uppsala katedralskola, antogs d. 25 maj 1840 till elev å apoteket i Sala och aflade d. 30 maj 1844 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter tre månader s. å. å apoteket Hjorten i Stockholm och 1845—46 å apoteket i Köping samt från 1847 till d. 1 juli 1857 å apoteket Kronan i Borås. Aflade d. 24 jan. 1855 apotekarexamen och arrenderade från d. 1 juli 1857 apoteket i Falköping samt erhöll, efter d. 18 juni 1868 afslutadt köp, privilegium å detta apotek. Erhöll d. 15 juni 1868 tillståndsbevis att under sommarmånaderna idka försäljning af läkemedel vid Mössebergs vattenkuranstalt. Sålde apoteket d. 29 sept. 1873.

W. var i Falköping ordförande i stadsfullmäktige åren 1869—1871 samt några år ordförande i stadens fattigvårdsstyrelse och i direktionen öfver Falköpings sparbank.

Död d. 8 aug. 1916 i Södersund, Väddö.

Gift d. 20 febr. 1865 i Stockholm med EVA CHARLOTTA AUGUSTA EKENSTIERNA, född d. 3 sept. 1833, död d. . . . 19... dotter till kammarjunkaren KNUT AUGUST EKENSTIERNA och FREDRIKA ULRIKA FALKENBERG AF TRYSTORP, gift [1] d. 30 sept. 1851 med källarmästaren CHARLES JOUVIN, född d. 3 nov. 1823, död d. 23 juni 1885].

Äktenskapet upplöstes genom laglig skilsmässa.

SANDBERG, AUGUST EMIL. Född d. 25 aug. 1833 i Stockholm.

Föräldrar:

S. erhöll åren 1841—50 enskild undervisning hos kapellpredikanten P. A. Stagnell på Muskö och blef d. 22 april 1850 elev å apoteket Fenix i Stockholm, där han d. 7 dec. 1853 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter från d. 6 jan. 1854 till d. 2 aug. 1855 å apoteket i Vetlanda och inskrefs höstterminen 1855 vid farmaceutiska institutet, där han d. 29 maj 1857 aflade apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter från d. 1 juni 1857 till d. 30 april s. å. å apoteket Svanen i Stockholm, från d. 1 maj till d. 20 nov. 1858 å apoteket Kronan i Göteborg, från d. 25 nov. 1858 till d. 18 okt. 1862 å apoteket Kronan i Borås, från d. 20 okt. 1862 till d. 31 mars s. å. å apoteket Enhörningen i Stockholm och från d. 1 april 1863 å apoteket Fenix i Nyköping samt var från hösten 1864 till d. 7 april 1865 anställd å apoteket Kronan i Uppsala.

Inköpte d. 22 april 1865 för 30,000 rdr apoteket Gripen i Nyköping och flyttade det från Östra till Västra Storgatan. Begärde 1872 jämte flera andra i Nyköping bosatta personer, däribland stadens läkare, hos K. Maj:t, sedan apotekaren J. Nyqvist å apoteket erhållit transport till apoteket Hjorten i Lund, att detta 1862 i Nyköping nyinrättade apotek måtte för all framtid upphöra eller tillsvidare nedläggas. Ansökan afstyrktes af länsstyrelsen och sundhetskollegium samt afslogs af K. Maj:t d. 4 okt. 1872.

S. sålde apoteket Gripen i Nyköping d. 1 april 1873 och inköpte s. å. apoteket i Falköping samt erhöll därå d. 24 okt. 1873 privilegium och tillstånd d. 8 juni 1874, att under sommarmånaderna hålla medikamentsförsäljning vid Mössebergs

vattenkuranstalt. Han försatte apoteket i ett utmärkt skick i enlighet med nutida fordringar. Blef stadsfullmäktig i Falköping 1877 och s. å. ledamot och kassör i stadens fattigvård, äfvensom styrelseledamot i Falköpings sparbank. S. var en framstående botaniker.

Död d. 14 dec. 1891 i Falköping.

Gift d. 23 dec. 1867 med SELMA FREDRIKA PHALÉN, född d. 28 aug. 1837, död d. 19 nov. 1897, dotter till järnhandlanden i Stockholm JAKOB UNO PHALÉN och GUSTAVA FREDRIKA SJÖBLOM, gift [1] d. 6 juli 1859 med poliskommissarien OTTO WILHELM OTTONIUS, född d. . . . 1815, död d. 5 febr. 1862].

Barn: SELMA FREDRIKA EMILIA, född d. 21 dec. 1867, död d. 31 juli 1900, gift 1891 med postexpeditören CARL WILHELM TILOSIUS, född d. 1 sept. 1864; — styfson: CARL OTTONIUS, född d. 30 nov. 1860.

RIGNELL, AXEL EDVARD. Född d. 18 nov. 1838 i Tolg, Kronobergs län.

Föräldrar: Fanjunkaren vid Kronobergs regemente PETRUS (PER) GUSTAF RIGNELL, född d. 3 april 1790, död d. 14 jan. 1868, och JEANETTE ANDRIETTE AHLMARK, född d. 10 juli 1795, död d. 21 dec. 1880.

R. erhöll skolundervisning vid elementarläroverken i Växiö och Jönköping samt antogs till elev å apoteket i Hjo d. 1 maj 1853, där han d. 4 mars 1858 aflade farmacie studiosi-examen. Han fortsatte tjänstgöringen å samma apotek till d. 15 aug. s. å. och tjänstgjorde därefter å apoteken i Oskarshamn från d. 4 okt. 1858 till d. 1 juli 1860, Vasen i Linköping från d. 15 aug. 1860 till d. 9 maj 1861 och i Vimmerby från d. 11 maj 1861 till d. 1 aug. 1862. Inskrefs höstterminen 1862 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 30 maj 1865 apotekarexamen. Tjänstgjorde därpå å apoteket Lejonet i Jönköping från d. 10 juni 1865 till d. 1 juni 1877, tidvis såsom föreståndare, i Sunne från d. 1 aug. 1877 till d. 1 maj 1878, Gripen i Sundsvall från d. 7 juli 1878 till d. 12 dec. 1883 och i Värnamo från d. 1 jan. 1884 till d. 1 okt. s. å.

Erhöll d. 15 aug. 1884 privilegium å apoteket i Björnlunda och d. 5 aug. 1892 transport till apoteket i Falköping.

R. var i Falköping ledamot i stadsfullmäktige och v. ordförande i hälsovårdsnämnden. Han var i följd af sjukdom tjänst-

ledig från d. 1 sept. 1900 till d. 13 maj 1920, då han hos K. Maj:t begärde och den 21 maj samma år erhöll befrielse från privilegiet.

Gift d. 12 juni 1884 med JULIA CHARLOTTA MAULE, född d. 16 juli 1852, dotter till kommissionslandtmätaren CHRISTIAN MAULE och ANNA ELISABETH BERGMAN.

BOLLING, ERIK. Född d. 1 aug. 1860 i Visby.

Föräldrar: Handlanden i Visby FREDRIK BOLLING, född d. 1 juli 1830, död d. 14 april 1863, och ADOLFINA CAROLINA ANTOINETTA LYTH, född d. 14 nov. 1832.

Efter att hafva genomgått 6 klasser i Visby högre elementarläroverk blef B. d. 1 dec. 1876 elev å apoteket i Karlshamn. Aflade farmacie studiosi-examen d. 17 dec. 1880 och tjänstgjorde åren 1880—86 å apoteken i Gamleby, Bävern i Härnösand, i Visby och Kronan i Jönköping. Aflade apotekarexamen d. 22 maj 1886 och tjänstgjorde därefter å apoteket i Umeå 1886—87, i Eksjö 1888—89, Lejonet i Malmö 1889—90, i Eksjö 1890—91 och å Hvita Björnen i Stockholm 1891—1900. Var föreståndare för apoteket i Falköping från d. 1 sept. 1900 till d. 15 juli 1920 och erhöll d. 16 juli 1920 privilegium å nämnda apotek.

Gift d. 5 sept. 1903 med ELIN KATHARINA AMALIA NYQVIST, född d. 20 april 1869, dotter till grosshandlaren i Jönköping ANDERS JOHAN NYQVIST och SARA AMALIA RYDIN.

Barn: ERNST, född d. 22 maj 1904; — SAM ERIK, född d. 31 okt. 1907.

Apoteket i Skövde.

1778.

Med sitt skyddshelgon S:t Elin inträder Skövde omkring 1160 i historien och genom henne blef staden en mycket besökt vallfartsort, hvilket torde hafva gifvit anledning till att där uppstod en betydande handelsplats med årliga marknader, särskildt den s. k. Elinsmässan. Det äldsta af stadens privilegii-bref, som finnes i behåll, är utfärdadt af Gustaf Vasa 1526. Sedan platsens betydelse som vallfartsort upphört, gick den tillbaka och vann någon betydenhet först i början af 1900-talet. Den fick ej apotek förr än mot slutet af 1700-talet, då apotekaren i Falköping O. M. Sandel med stöd af K. privilegium d. 5 maj 1778 anlade ett sådant här. Apoteket blef själfständigt redan samma år, då detsamma inköptes af E. G. Myhrman, som därå erhöll K. privilegium d. 2 nov. 1779.

Hvar apoteket vid den tiden var beläget vet man icke. På 1840-talet var det förlagdt till tomten N:o 26 vid torget men flyttades i slutet häraf till tomten N:o 12 vid Hertig Johansgatan samt 1883 till Lilla Kyrkogatan midt emot stadsparken, där det inrymdes i den nya, ståtliga fastighet, som af dåvarande ägaren B. J. J. Cavalli detta år uppfördes på den af honom inköpta tomten N:o 62.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 4,500 kronor.

SANDEL, OLOF MAGNUS. Anlade apoteket i Skövde 1778 men försålde detsamma s. å. (Se under apoteket i Falköping, sid. 1310.)

MYHRMAN, ERIK GUSTAF. Född d. 20 okt. 1757 i Enköpings—Näs, Uppsala län.

Föräldrar: Komministern i Enköpings—Näs församling SAMUEL MYHRMAN, född d. . . . 1694, död d. 8 dec. 1770, och ELISABETH MARIA BORG, född d. . . . 1717, död d. 7 nov. 1790.

M. antogs som elev å apoteket i Enköping, hvarest han aflade farmacie studiosi-examen och några år tjänstgjorde. Var därefter anställd å apoteket i Falköping och inköpte 1778 af apotekare Sandel apoteket i Skövde. Aflade d. 24 mars 1779 apotekarexamen samt erhöll d. 2 nov. s. å. privilegium å apoteket.

Död d. 25 nov. 1782.

Gift d. 8 dec. 1780 med MAGDALENA EKMAN, född d. 28 sept. 1759, död d. . . ., dotter till rådmannen i Skövde ABRAHAM EKMAN och MAGDALENA HAGMAN.

Barn: CARL ABRAHAM, född d. 14 april 1782, död d. 9 juli 1784.

DAHLBECK, CARL ARVID. Född d. . . . dec. 1749 i Örebro.

Föräldrar:

D. var elev å apoteket i Örebro och tjänstgjorde därefter å apoteken Markattan, numera Leoparden, i Stockholm och Kronan i Göteborg, innan han 1783 genom giftermål med företrädarens änka blef innehafvare af apoteket i Skövde och undergick apotekarexamen. Han kom emellertid på obestånd och måste 1787 afstå all sin egendom till sina kreditorer.

Död d. 30 mars 1790.

Gift d. 18 febr. 1785 med MAGDALENA EKMAN, född d. 28 sept. 1759, död d. . . ., dotter till rådmannen i Skövde ABRAHAM MYHRMAN och MAGDALENA HAGMAN, gift [1] med apotekaren i Skövde ERIK GUSTAF MYHRMAN, född d. 20 okt. 1757, död d. 25 nov. 1782].

Barn: CARL ABRAHAM, född d. 21 maj 1785, död d. 23 april 1790; — MARIA GUSTAVA, född d. 13 nov. 1789, död d. . . .; — LARS FREDRIK, född d. 26 april 1787, död d. 19 juli s. å.

LENGBLOM, JACOB. Född d. 4 febr. 1767.

Föräldrar: Kyrkoherden i Floby, prosten JACOB LENGBLOM, född d. 25 juni 1725, död d. 25 juni 1798, och ANNA ELISABETH FRISENHEIM, född d. . . . 1741, död d. . . . 1822.

L. var endast farmacie studiosus, då apotekare Dahlbecks änka 1790 öfverlät apoteket till honom. Han sålde dock redan 1791 detsamma och nämnes sedan såsom rådman i Falköping.

Död d. 27 dec. 1805 i Falköping.

Gift d. 3 jan. 1792 med CHRISTINA CATHARINA BILLBERG, född d. . . . 1773, död d. 3 juli 1831, dotter till . . .

WINDING, SAMUEL LUDVIG. Född d. 6 juli 1768 i Ulricehamn.

Föräldrar: Apotekaren i Ulricehamn MAGNUS WINDING, född d. 5 juli 1738, död d. 21 aug. 1809, och MARIA CHRISTINA CARLBERG, född d. . . . 1745, död d. 28 nov. 1819.

W. antogs 1781 till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg och tjänstgjorde å nämnda apotek samt å apotek i Stockholm och annorstädes tills han 1791 inköpte apoteket i Skövde och därefter aflade apotekarexamen. Han var tillika handlande i Skövde.

Död d. 31 aug. 1795.

Gift d. 19 febr. 1792 med INGRID CATHARINA GJÖKENDAHL, född d. . . . 1767, död d. . . . 1828, dotter till . . .

Barn: CARL MAGNUS, född d. 26 april . . . , död d. 2 juli 1794.

LANGE, GOTTLIEB WILHELM. Född d. . . . 1770 i Göteborg.

Föräldrar: Lasarettkirurgen i Jönköping DANIEL GOTTLIEB LANGE, född d. . . . 1745, död d. 26 juni 1795, och ANNA MARIA BRITA TENGBERG, född d. . . . 1742, död d. . . .

Efter 1795 aflagd apotekarexamen erhöLL L. anställning såsom föreståndare för apoteket i Skövde, men gifte sig d. 2 nov. 1796 med företrädarens änka och blef därigenom ägare af detsamma. Efter L:s död sköttes apoteket för änkans räkning först af provisor, men var åren 1806—12 utarrenderat till apotekaren i Skara.

Död d. 12 jan. 1802.

Gift d. 2 nov. 1796 med INGRID CATHARINA GJÖKENDAHL, född d. . . . 1767, död d. . . . 1828, dotter till . . . , gift [1] d. 19 febr. 1792 med apotekaren i Skövde SAMUEL LUDVIG WINDING, född d. 6 juli 1768, död d. 31 aug. 1795].

Barn: ANNA SARA, född d. 3 aug. 1797, död d. 23 maj 1798; — ANNA CHARLOTTA, född d. 17 nov. 1798, död d. . . . 1888, gift d. . . . med karduansmakaren LARS JOHAN BILLSTRÖM i Skövde; — ULRIKA CATHARINA, född d. 13 juli 1800, död d. 8 nov. s. å.; — AURORA WILHELMINA, född d. 30 aug. 1801, död d. . . . 1823, gift d. . . . med konsistorienotarien i Skara, magister ANDERS SANDBLAD, född d. 16 mars 1776, död d. 24 april 1826.

SOMMAR, JOHAN FREDRIK. Född d. 12 okt. 1771 i Malmö.

Föräldrar: Stadsingeniören i Malmö PEHR SOMMAR, född d. 12 dec. 1735, död d. 20 febr. 1785, och ELSA MARIA RADIER, född d. . . . 1732, död d. 7 maj 1780.

S. erhöill undervisning i Malmö trivialskola och var 1785—91 elev å apoteket Svanen i Lund. Tjänstgjorde 1792 å apoteket i Karlshamn och 1793 å apoteket Göta Lejon i Karlskrona, där han vistades några år. Han begaf sig därpå till Lund och inskrefs som student vid universitetet, men kunde på grund af medellöshet ej kvarstanna där mer än en termin, utan måste under ett års tid taga plats som informator hos kvartermästaren Anders Kleen i Nöbbelöf. Tjänstgjorde därefter 3 år å apoteket Svanen i Lund och sedan 3 år å hvardera apoteken Enhörningen i Stockholm och Kronan i Borås, hvarefter han erhöill apoteket i Falköping på arrende. Köpte 1803 apoteket i Skara, men måste på grund af sjukdom nästan omedelbart försälja det, hvarpå han för hälsans återvinnande tillbragte ett par år på resor eller till dess han 1805 mottog apoteket i Örebro på arrende. Hans hälsa var emellertid vacklande och på läkares inrådan företog han en resa till Finland och antog där plats å apoteket i Tavastehus samt förlofvade sig under vistelsen här med apotekaren Langes änka i Skövde efter en tids brefväxling. Han reste med anledning häraf till Stockholm, och aflade där 1807 apotekarexamen, hvarpå han begaf sig till Skövde, för att ingå äktenskapet och komma i besittning af apoteket. Vid ankomsten dit visade det sig emellertid att apoteket var utarrenderat på 6 år och då kontraktet ej stod att bryta, tog han i afvaktan på arrendetidens utgång plats som föreståndare först å apoteket i Säter och två år därefter å apoteket Lejonet i Landskrona.

I okt. 1812 fick han omsider tillträda apoteket i Skövde, som då var pantsatt för skuld och befann sig i lägervall. Sommar, som var en arbetsam och dugande man, satte apoteket åter i godt skick, hvarjämte han inlöste egendomen i hvilken detsamma var beläget. Sålde apoteket 1843.

Död d. 10 jan. 1852 i Skövde.

Gift 1) d. 16 dec. 1807 med INGRID CATHARINA GJÖKENDAHL, född d. . . . 1767, död d. . . . 1828, dotter till . . . , gift [1] d. 19 febr. 1792 med apotekaren i Skövde SAMUEL LUDVIG WINDING, född d. 6 juli 1768, död d. 31 aug. 1795,] gift [2] d. 2 nov. 1796 med apotekaren GOTTLIBEN WILHELM LANGE, född d. . . . 1770, död. d. 12 jan. 1802].

2) d. 29 jan. 1831 med HEDVIG HELENA MARGARETHA MALMGREN, född d. . . . 1808, död d. 9 maj 1880, dotter till . . .

Båda äktenskapen voro barnlösa.

TISELL, GUSTAF WILHELM. Innehade apoteket i Skövde åren 1843—51. (Se under apoteket Ugglan i Stockholm, sid. 174.)

ZICKERMAN, CARL PETER. Född d. 19 nov. 1816 i Malmö.

Föräldrar: Magasinsförvaltaren HENRIK MATHIAS ZICKERMAN, född d. . . . 1782, död d. . . . 1845, och KAROLINA KRISTINA SCHEVENIUS, född d. . . . 1785, död d. . . . 1859.

Z. erhöll undervisning i Malmö elementarläroverk och antogs till elev å apoteket Svanen i Lund, där han d. 30 dec. 1837 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde å nämnda apotek till aug. 1838 och å apoteket i Simrishamn till sept. 1839, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade d. 15 maj 1844 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter å apoteket Vasen i Linköping från d. 1 okt. 1844 till d. 1 sept. 1848, å apoteket Ängeln i Stockholm från d. 1 okt. 1848 till juli 1850 och förestod därefter apoteket Vasen i Linköping till d. 1 sept. 1851.

Inköpte 1851 apoteket i Skövde och erhöll d. 29 maj 1852 privilegium å detsamma. Försålde apoteket d. 12 sept. 1872 och bosatte sig å egendomen Karlslund vid Skövde, som han dock 1880 afyttrade.

Död d. 11 dec. 1899 i Stockholm.

Gift 1) d. 11 nov. 1851 med EMMA AMALIA NORDVALL, född d. 5 mars 1830, död d. 3 okt. 1854 i Skövde, dotter till sämsk-makaräldermannen i Linköping OTTO HENRIK NORDWALL och ANNA CHARLOTTA SJÖHOLM.

Barn: OTTO WILHELM HENRIK, född d. 8 okt. 1852, död d. 10 juni 1853; — CARL OTTO, född d. 23 aug. 1854, död d. 26 aug. s. å.

2) d. 24 febr. 1857 med HEDVIG AMALIA MALMGREN, född d. 13 aug. 1840 i Uddevalla, dotter till boktryckaren CARL MALMGREN och ANNA KRISTINA KRUSE.

Barn: EMMA KAROLINA HELENA (LILLI), född d. 29 maj 1858. Hemslöjdsföreståndarinna; — CARL JOHAN HENRIK TAGE, född d. 15 febr. 1860. Arkitekt; — SVEN OTTO WILHELM ALBIN, född d. 12 aug. 1863. Sjökapten; — PAUL GUSTAF REINHOLD, född d. 26 febr. 1870. Ingeniör.

CAVALLI, BROR GUSTAF JULIUS. Född d. 24 febr. 1849 i Kungälv.

Föräldrar: Apotekaren på Kronan i Göteborg JOHAN GUSTAF CAVALLI, född d. 3 febr. 1822, död d. 9 april 1888, och TEKLA ELISABETH ALMFELDT, född d. 6 aug. 1846, död d. 21 dec. 1914.

Efter att åren 1855—57 hafva erhållit enskild undervisning studerade C. 1858—65 vid realgymnasiet i Göteborg och därefter till våren 1866 vid en undervisningsanstalt i Frankfurt am Main. Antogs sistnämnda år till elev å faderns apotek Kronan i Göteborg samt fortsatte elevtiden å apoteket Ängeln i Stockholm, aflade å apoteket Kronan i Göteborg d. 30 april 1869 farmacie studiosi-examen och fortsatte tjänstgöringen å apoteket Ängeln i Stockholm från d. 20 juli till d. 30 sept. 1869. Inskrefs höstterminen 1869 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 27 maj 1871 apotekarexamen. Tjänstgjorde från d. 27 maj till d. 1 okt. 1870 och från d. 5 juni till d. 1 sept. 1871 å apoteket Kronan i Göteborg samt därefter till april 1873 å nämnda apotek.

Inköpte d. 12 sept. 1872 apoteket i Skövde för 86,300 rdr, däraf för privilegiet, vasa, instrument och inventarier beräknades 50,000 rdr, för lagret 6,300 rdr och för huset och tomten 30,000 rdr. Tillträdde apoteket d. 1 april 1873 samt erhöll privilegium därå d. 16 okt. 1874. Försålde apoteket 1899 till legitimerade apotekaren J. F. C. Liljedahl för en summa af

230,000 kronor, hvaraf för privilegiet beräknades 100,000 kronor, för inventarierna 10,000 kronor, för varulagret 20,000 kronor och för fastigheten 100,000 kronor.

C. är känd som en synnerligen framstående numismatiker.

År 1890 utgaf han: »Kort Öfversigt öfver Gustaf Cavallis samling af Svenska plåtmynt», hvilken samling då bestod af 942 nummer. Upplagans storlek var endast 200 exemplar, afsedd för gåfva till offentliga samlingar och myntvänner. Denna plåtmyntsamling förökades så småningom till nära 3,000 nummer. Antalet exemplar i hans samling af svenska småmynt, präglade i koppar, brons och järn, torde icke understiga 20,000. Båda dessa specialsamlingar äro de största som existerat. På senare åren har han hopbragt en så godt som fullständig samling af nu gångbara guld, silfver och nickelmynt, s. k. konventionsmynt (svenska, norska och danska); endast ett fåtal saknas ännu i följd af »guldspärren».

Uti den af Francesco och Ercole Gnechi i Milano 1903 utgifna Guida Numismatica Universale har C. författat afdelningen »Svezia».

Han har äfven författat eller gifvit impulsen till en del uppsatser merendels rörande myntforskningen, utan att hans namn blifvit synligt eller nämndt. Det var sålunda Cavalli som lyckades taga reda på detaljerna rörande förlorandet år 1650 af de mynt, hvilka sommaren år 1899 återfunnos i Gestriklands Storsjö.

Ledamot af Sociéte royale de Numismatique de Belgique, 1883. Hedersledamot i Nordiska Museet, 1889. Ledamot af Numismatiska föreningen i Krakowie, 1889. Socio corrispondante i Societa Numismatica Italiana i Milano, 1893. Corresponding Member i American Numismatic and Archæological Society i New York, 1893. Ledamot af Svenska läkaresällskapet 1893. Korresponderande Ledamot af K. Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien, 1894. Ledamot af La Sociéte Suisse de Numismatique i Genève, 1894. Hedersledamot i Härjedalens fornminnesförening, 1895. Ledamot af Svenska sällskapet för antropologi och geografi, 1897. Hedersledamot i Svenska numismatiska föreningen, 1922.

R. W. O. 1887. R. N. O. 1896.

Gift d. 16 juli 1880 med HILDA ALBERTINA KRANTZ, född d. 25 mars 1856, dotter till landtbrukaren CARL MAGNUS KRANTZ och CHRISTINA CAROLINA AMALIA KINDLUND.

LILJEDAHL, JOHAN FREDRIK CARL. Var innehafvare af apoteket i Skövde åren 1899—1910. (Se under apoteket Lejonet i Malmö, sid. 900.)

SETTERGREN, TORSTEN HELMER. Född d. 15 sept. 1873 i Flistad, Skaraborgs län.

Föräldrar: Folkskolläraren JOHN PETER SETTERGREN, född d. 8 mars 1842, död d. 17 okt. 1916, och MATHILDA AUGUSTA WERNER, född d. 2 april 1845.

S. erhöll skolundervisning vid Mariestads läroverk och Skara högre allmänna läroverk till år 1890, antogs till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg i sept. 1890 och aflade farmacie studiosi-examen i jan. 1894. Tjänstgjorde därefter å apoteken Kronan i Göteborg från d. 1 febr. till d. 1 aug. 1894, Lejonet i Göteborg från d. 1 aug. 1894 till d. 15 mars 1895, Kronan i Göteborg från d. 16 mars 1895 till d. 15 sept. 1896 och i Skara från d. 16 sept. 1896 till d. 12 sept. 1897. Inskrefs höstterminen 1897 vid farmaceutiska institutet och aflade apotekarexamen d. 24 maj 1899. Tjänstgjorde sedan å apoteket Kronan i Göteborg från d. 1 juni 1899 till d. 15 maj 1901, å apoteket i Lysekil från d. 16 maj 1901 till d. 15 okt. 1901, hvaraf 4 månader såsom föreståndare. Han var därefter arrendator af apoteket i Lysekil från d. 15 okt. 1901 till d. 1 april 1910 och inköpte i april 1910 apotekets i Skövde privilegium jämte tomt, lager och inventarier för en summa af 280,000 kronor.

S. var i Lysekil stadsfullmäktig, ledamot af drätselkammaren och hälsovårdsnämnden och i styrelsen för Lysekils samskola samt är i Skövde ledamot af drätselkammaren och hälsovårdsnämnden. Sedan 1922 är han vice ordförande i Västgötakretsen af Sveriges apotekarförbund.

Gift d. 19 nov. 1901 med ELLEN MARIA ANDERSSON, född d. 30 sept. 1871, dotter till godsägaren SVEN ANDERSSON och WILHELMINA WAHLGREN, gift [1] d. 15 juni 1890 med godsägaren HUGO RENSTRÖM, född d. 26 okt. 1861, död d. 25 sept. 1897].

Apoteket i Hjo.

1781.

I början af 1400-talet omnämnes Hjo såsom köpstad och synes som öfverfartsort från Östergötland ej hafva varit utan betydelse. Stadens privilegier äro gamla, ty i ett Johan III:s bref d. 13 dec. 1586 bekräftas de privilegier, som blifvit staden förunnade af »Sveriges framfarna konungar». Staden har aldrig varit af någon betydighet och fick, ehuru med gamla anor, ej apotek förr än apotekaren i Falköping O. M. Sandel, på kallelse af magistraten i Hjo, 1781 inrättade ett apotek här. Han försålde detsamma, redan innan det hunnit öppnas, till C. A. Mjöberg. Denne nedlade dock apoteket 1785, och staden saknade sedan apotek, tills apotekaren i Falköping J. E. Sandelius 1803 med vederbörligt tillstånd ånyo inrättade ett dylikt.

Hvar apoteket först var beläget känner man ej. Under M. Freudenthals tid 1825—36 var det beläget i fastigheten Nr: 23 »Mauritz Svengården». Apoteket är nu beläget vid Hamngatan 2 och 3 och nämnda gård var sannolikt tillfinnandes på motsatta sidan af gatan.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,000 kronor.

SANDEL, OLOF MAGNUS. Var innehafvare af apoteket år 1781. (Se under apoteket i Falköping, sid. 1310.)

MJÖBERG, CARL ADAM. Född d. 22 dec. 1757 i Kville, Göteborgs och Bohus län.

Föräldrar: Kyrkoherden i Kville JOHAN PETER MJÖBERG, född d. . . ., död d. . . . 1764, och ANNA LOVISA VON STAHLLEN, född d. 24 dec. 1721, död d. 1 jan. 1800.

M. erhöill dels enskild undervisning och dels vid gymnasiet i Göteborg och antogs 1777 till elev å apoteket Kärnan i Hälsingborg. Han stannade där i två år och fortsatte elevtjänstgöringen å professor Hernqvist veterinärapotek i Skara. Efter aflagd farmacie studiosi-examen tjänstgjorde han till 1782 å apoteket i Falköping, reste därpå till Stockholm och aflade apotekarexamen samt inköpte 1781 apoteket i Hjo och erhöill privilegium därå d. 29 april 1784. Han afvek från orten 1785 för skuld och man känner angående hans vidare öden intet närmare.

SANDELIUS, JOHAN PETER. Innehade apoteket åren 1803—04. (Se under apoteket i Falköping, sid. 1311.)¹

LÖF, PEHR. Född d. 20 jan. 1782 i Vederlöfs församling, Kronobergs län.

Föräldrar: PETER ZACHRISSON, född d. . . ., död d. . . ., och KERSTIN PEHRSDOTTER, född d. . . ., död d. . . .

L. aflade apotekarexamen 1807 och inköpte s. å. af apotekare Sandelius' änka apoteket i Hjo. Sålde apoteket 1815.

Död d. 14 maj 1816.

Gift d. 3 okt. 1810 med MÄRTA ELISABETH FOGELFLYCHT, född d. 16 okt. 1777, död d. 21 febr. 1838, dotter till trumpetaren JONAS FOGELFLYCHT och JOHANNA FRIBERG.

Barn: JONAS PETER, född d. 17 juni 1812, död d. . . .; — BENGT WILHELM, född d. 13 dec. 1813, död d. . . .

BERGELIN, JOHAN. Innehade apoteket i Hjo åren 1815—16. (Se under apoteket i Vimmerby, sid. 703.)

HELLMANSSON, NILS PETER. Född d. 9 aug. 1792 i Laholm.

Föräldrar: CARL HELLMAN, född d. . . ., död d. . . ., och JOHANNA KRISTINA KJELLGREN, född d. . . ., död d. . . .

Efter aflagd apotekarexamen blef H. 1816 genom köp ägare till apoteket i Hjo, men sålde det åter 1819.

Död d. 26 jan. 1820.

¹ Under åren 1804—07 innehade änkan apoteket och dref detsamma genom provisor.

Gift i Hjo d. 10 dec. 1817 med THEODORA JAHNSSON, född d. 8 april 1798, död d. . . ., dotter till prosten JOHAN JAKOB JAHNSSON i Bredared, Skara stift, och MARIA CHRISTINA DAHLENIUS.
Barn: CARL REINHOLD, född d. 10 juni 1818, död d. . . .

AURELL, ANDERS LORENS. Född d. 28 dec. 1784 i Lexberg, Västergötland.

Föräldrar: Kvartermästaren LEONHARD AURELL, född d. . . . 1758, död d. 2 sept. 1810, och CHARLOTTA EMERENTIA MELLIN, född d. . . . 1763, död d. . . . 1805.

A. aflade apotekarexamen 1819 och inköpte s. å. apoteket i Hjo.

Död d. 16 maj 1826 i Hjo.

Gift d. 1 juli 1820 i Uppsala med JOHANNA ELISABETH SIEFVERT, född d. 14 jan. 1782 i Mariestad, död d. 9 nov. 1846 i Hjo, dotter till provinsialläkaren i Mariestads distrikt, assessorn JOHAN VICTOR SIEFVERT och LOVISA HYDRÉN.

Äktenskapet var barnlöst.

FREUDENTHAL, MAGNUS. Född d. 31 juli 1766 i Karlstad.

Föräldrar: Apotekaren på Örnen i Karlstad PETER FREUDENTHAL, född d. . . ., död d. . . ., och KRISTINA ELISABETH FREDRIKSSON, född d. . . ., död d. . . .

F. blef 1779 elev å apoteket Örnen i Karlstad och tjänstgjorde på flera apotek, till dess han, efter aflagd apotekarexamen, 1792 inköpte apoteket i Söderköping. Han sålde apoteket 1804 och arrenderade därefter åtskilliga apotek, däribland 1823 och 1825 apoteket i Lidköping samt inköpte 1826 apoteket i Hjo, som han innehade till 1836, då han sålde det.

Död d. 22 maj 1849 på sin egendom Tråkebo i Fogelås församling, Västergötland.

Gift d. . . . 1794 med ANNA CHARLOTTA LINDE, född d. . . . 1768 i Söderköping, död d. . . . 1808, dotter till . . .

Barn: KRISTINA CHARLOTTA, född d. 29 nov. 1794, död d. . . .; — EVA FREDRIKA, född d. 17 april 1796, död d. . . .; — PEHR MAGNUS, född d. 18 maj 1798, död före 1833; — ANNA KATARINA, född d. 2 juni 1800, död d. . . .; — LEONARD, född d. 26 aug. 1802, död d. 29 mars 1868. Kommissionslandtmätare.

WICKBOM, CARL WILHELM. Född d. 18 okt. 1799 på Röttle vid Gränna.

Föräldrar: Mjöltnaren OLAUS WICKBOM, född d. 19 okt. 1749, död d. 11 febr. 1819, och KRISTINA EKVALL, född d. . . . 1759, död d. 18 dec. 1833.

W. erhöll undervisning vid Visingsö skola och var elev på apoteket i Jönköping, hvarest han d. 9 mars 1821 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde 1821—26 å nämnda apotek och aflade d. 6 febr. 1828 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteken Lejonet i Kalmar och Lejonet i Jönköping samt inköpte 1836 apoteket i Hjo, hvarå han d. 20 febr. s. å. erhöll privilegium. Anlade 1838, jämlikt K. resolutionen d. 17 nov. 1837, ett filialapotek å Karlsborg. Försålde apoteket 1845 och blef landtbrukare.

Död d. 30 dec. 1851 på Borbäckstorp i Hjo landsförsamling.

Gift d. . . . med ADELAIDE KRISTINA KEXERUS, född d. 19 febr. 1815 i Jönköping, död d. 4 aug. 1890, dotter till civilnotarien i K. Göta hofrätt ANDERS JAKOB KEXERUS och ULRIKA CHRISTINA BERZELIUS.

Barn: CARL GUSTAF LEONARD. Född d. 16 aug. 1838. Bankdirektör i Växjö; — ULRIKA KRISTINA, född d. 5 juni 1840; — HILDA OLIVIA ADELAIDE, född d. 25 mars 1842, gift d. 27 okt. 1876 med ingenjören vid Kristinehamns mekaniska verkstad JOHAN AUGUST HOLMBERG, född d. . . . 1845, död d. 23 sept. 1912; — IDALIE VILHELMINA, född d. 28 maj 1848; — JOHAN ANDERS OLOF, född d. 24 nov. 1851. F. d. rektor vid Kalmar lärarinneseminarium, folkskoleinspektör.

WIKBLAD, JOHAN HERMAN. Innehade apoteket i Hjo åren 1845—63. (Se under apoteket i Tibble, sid. 386.)

KULLGREN, KARL JOHAN ALEXANDER. Var innehafvare af apoteket i Hjo åren 1864—67. (Se under apoteket Mar-kattan, numera Leoparden, i Stockholm, sid. 73.)

BRANTING, CARL JOHAN. Född d. 22 febr. 1815 i Bollnäs, Hälsingland.

Föräldrar: Kommissionslandtmätaren CARL GEORG BRANTING, född d. . . . 1787, död d. . . . 1847, och ANNA MARGARETHA SEGERQVIST, född d. . . . 1784, död d. . . . 1856.

B. erhöill skolundervisning vid läroverket i Gäfle och antogs i jan. 1835 till elev å apoteket Ugglan i Stockholm, där han d. 2 maj 1838 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde fortfarande å nämnda apotek till d. 15 okt. 1841 och aflade d. 22 april 1843 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteken Ugglan i Stockholm till aug. s. å., Hjorten i Stockholm från d. 1 sept. 1843 till i maj 1844, i Vadstena till okt. 1845, Fläkta Örnén i Malmö till 1847, i Ystad från d. 1 okt. 1847 till d. 1 juli 1852, Lejonet i Kristianstad från d. 19 sept. 1852 till d. 16 nov. 1855 och Kronan i Göteborg från jan. 1856, tills han d. 28 nov. 1856 erhöill personligt privilegium å en ny apoteksanläggning i Åtorp inom Visnums härad i Värmland. Han anlade också detta apotek, men erhöill d. 15 mars 1867 K. Maj:ts tillstånd att från d. 1 april s. å. varda befriad från privilegiet och inköpte därefter apoteket i Hjo, å hvilket han erhöill privilegium d. 17 maj 1867.

Död d. 2 juni 1869 i Hjo.

Gift d. 11 juni 1858 i Ystad med MARIA CAROLINA LUNDH, född d. 2 okt. 1832, död d. 15 nov. 1907, dotter till handlanden CARL JOHAN LUNDH och CAROLINA MATHILDA KRUMLINDE.

Barn: CARL GUSTAF THEODOR, född d. 2 april 1859, död d. 17 sept. 1894. Läkare i Wellington på Nya Zeeland; — AGNES MARGARETHA MATHILDA, född d. 27 febr. 1862. Textilkonstnär. Innehar ateljé Licium i Stockholm. Sekreterare i föreningen Pietas; — CAROLINA JOHANNA GUSTAVA, född d. 25 nov. 1869, gift d. 25 nov. 1891 med professorn i Uppsala CARL REINHOLD GEIJER, född d. 23 april 1849, död d. 21 mars 1922.

ENGSTRÖM, GEORG. Född d. 6 nov. 1834 i Vadstena.

Föräldrar: Öfverläkaren vid därvarande hospital och kurhus, kirurgie magistern GEORG ENGSTRÖM, född d. 20 maj 1795, död d. 11 nov. 1855, och ANTONIA KULLBERG, född d. . . . 1802, död d. . . . 1840.

E. genomgick Vadstena elementarläroverk och blef d. 1 sept. 1849 elev å apoteket Gripen i Stockholm, där han d. 7 dec. 1853 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Enhörningen i Stockholm samt å apoteken i Vadstena

och Åsen, numera Vingåker. Aflade apotekarexamen d. 15 dec. 1859 och var sedermera anställd å apoteket Hjorten i Lund, apoteken i Vadstena och Lejonet i Kristianstad, apoteket Hvita Björnen i Stockholm, brunnsapoteket i Medevi samt apoteket Kronan i Borås. Inköpte 1872 apoteket i Hjo, hvarå han d. 19 jan. s. å. erhöill privilegium.

Död d. 12 sept. 1876 i Hjo.

Ogift.

LOKRANTZ, GUSTAF ALBRECKT. Innehade apoteket i Hjo åren 1877—86. (Se under apoteket Örnen i Östersund, sid. . .)

WADELL, ERNST. Född d. 9 jan. 1835 i Gränna.

Föräldrar: Rådmanen, stadsfiskalen, organisten och klockaren i Gränna ANDERS GUSTAF WADELL, född d. 21 maj 1804, död d. 23 maj 1845, och BEATA STINA WETTERBOM, född d. 25 mars 1809, död d. 1 jan. 1881.

W. antogs till elev å apoteket Nordstjärnan i Stockholm och aflade d. 23 april 1856 farmacie studiosi-examen samt d. 13 maj 1868 apotekarexamen. Tjänstgjorde å apotek i Göteborg, Örnen i Karlstad och i Skänninge 1856—57, Morianen i Stockholm 1857—59, Vasen i Linköping och under en lång följd af år å apoteket Enhörningen i Göteborg. Erhöll 1887 personligt privilegium å apoteket i Hjo samt innehade tillika sedan 1890 medikamentsförrådet i Tidaholm.

W. var under de sista åren på grund af sjukdom befriad från skötseln af sitt apotek.

Genom testamente d. 5 mars 1898 har W. till farmaceutiska föreningen donerat 10,000 kronor. Fonden skall förvaltas af föreningens styrelse och den årliga räntan, efter förslag af lärarkollegiet, utdelas till en elev vid farmaceutiska institutet, »helst af Smålands eller Vestgöta nation, hvilken genom visadt godt uppförande samt trägna studier med godt resultat» anses därtill värdig.

Död d. 6 jan. 1900 i Göteborg.

Ogift.

ÖHMAN, CARL GUSTAF OTTO. Född d. 24 okt. 1846 i Härnösand.

Föräldrar: Löjtnanten vid K. Dalregementet CARL ULRIK ÖHMAN, född d. . . ., död d. . . ., och SOFIA MELLSTRÖM, född d. . . ., död d. . . .

Ö. idkade skolstudier i Piteå under åren 1855—59 och blef d. 10 dec. 1859 antagen till elev å apoteket i Piteå, där han d. 10 dec. 1864 aflade farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde därefter på samma apotek till d. 14 aug. 1866, då han öfverflyttade till Södertälje. Han kvarstannade där till d. 20 nov. 1868 och var därefter anställd å apoteken i Skänninge från d. 1 dec. 1868 till d. 13 april 1870, Lejonet i Uppsala från d. 22 april 1870 till d. 15 maj 1872, Kronan i Norrköping från d. 21 maj 1872 till d. 5 maj 1873 samt Lejonet i Uppsala från d. 10 maj 1873 till d. 31 dec. s. å. Förestod en vattenfabrik i Uppsala under åren 1874—75 samt var anställd å apoteket Kronan i Stockholm från d. 1 aug. 1875 till d. 2 jan. 1876 och å apoteket Ugglan i Stockholm från d. 1 febr. till d. 30 aug. 1876. Hösten s. å. började han idka studier vid farmaceutiska institutet, där han d. 21 jan. 1882 aflade apotekar-examen. Innehade därefter plats å apoteket i Falkenberg åren 1882—84 och å apoteket Gripen i Sundsvall 1884—90 samt erhöll d. 17 jan. 1890 privilegium å Högsby apotek, hvarifrån han d. 25 aug. 1900 transporterades till Hjo.

Ö. var under de senare åren tjänstledig från skötande af apoteket.

Död d. 22 mars 1919 i Hjo.

Gift d. 25 nov. 1891 med BETTY CHARLOTTA ANJOU, född i Danmarks socken d. 11 juli 1857, dotter till komministern JOHAN SAMUEL ANJOU och ULRIKA CHARLOTTA LAGERSTEDT.

Barn: ANNA LISA, född d. 29 mars 1894, död d. 30 april s. å.; — CARL JOHAN, född d. 15 sept. 1895.

LINDEGÅRDH, CLAES ALBIN. Född d. 1 mars 1868 i Linneryd, Kronobergs län.

Föräldrar: Handlanden CARL GUSTAF PETERSSON, född d. 11 sept. 1836, död d. 27 juli 1884, och JOHANNA PETERSSON, född d. 28 okt. 1837, död d. 10 mars 1893.

Efter studier vid Växjö allmänna läroverk var L. elev å apoteket i Varberg från d. 10 aug. 1888 till d. 1 aug. 1891 och fortsatte elevtjänstgöringen å apoteket i Sunne från d. 26 jan. 1892 till d. 13 maj s. å. samt aflade farmacie studiosi-examen

d. 24 maj 1892. Tjänstgjorde å apoteken i Sunne från d. 24 maj till d. 30 juni 1892, Vasen i Göteborg från d. 1 juli 1892 till d. 30 juni 1895, i Fränsta från d. 12 juli till d. 31 okt. 1895, Håby från d. 3 nov. 1895 till d. 31 juli 1896, å Enhörningen i Göteborg från d. 1 aug. 1896 till d. 31 maj 1907, Kronan i Göteborg från d. 1 juni 1907 till d. 14 sept. 1909, i Marstrand från d. 1 juni till d. 31 aug. 1910, å medikamentsförrådet i Klintehamn från d. 5 till d. 31 maj 1911, i Hemse från d. 1 till 30 juni 1911 och åter i Klintehamn från d. 1 juli till d. 14 sept. 1911. Idkade studier vid farmaceutiska institutet åren 1909—11 och aflade apotekarexamen d. 18 sept. 1911. Tjänstgjorde därefter å apoteken Korpen i Göteborg från d. 19 till d. 30 sept. 1911, i Gråstorp från d. 1 till d. 20 okt. 1911, å Korpen i Göteborg från d. 21 okt. 1911 till d. 20 juli 1914. Han var sedan föreståndare för medikamentsförrådet i Ljungskile från d. 22 juli 1914 till d. 20 maj 1917 och sammaledes i Östervåla från d. 21 maj 1917 till d. 15 sept. 1919, hvarpå han tjänstgjorde å apoteket i Hjo från d. 16 till d. 29 sept. 1919, då han erhöll personligt privilegium å nämnda apotek, hvilket han tillträdde efter afsyning d. 13 nov. s. å.

Gift d. 20 febr. 1916 med MARGARETHA STENMARK, född d. 22 juni 1889, dotter till AXEL HERMAN STENMARK och EBBA BORGSTRAND.

Barn: LARS, född d. 31 dec. 1916; — NILS, född d. 13 febr. 1919; — PER. född d. 29 juli 1921.

Apoteket i Karlsborg.

1859.

År 1820 erhöill apotekaren i Hjo A. L. Aurell tillstånd att i Karlsborg anlägga ett »provisionelt» apotek, och K. brefvet d. 17 nov. 1837 medgifver sedan att detta skulle som filialapotek läggas under apoteket i Hjo. Apoteket var då inrymdt i fästningens sjukhus.

D. 17 nov. 1859 biföll sedermera K. Maj:t en hemställan af sundhetskollegium »dels att en själfständig apoteksinrättning med personligt privilegium måtte vid Karlsborg få anläggas och i vanlig ordning kungöras till ansökning, dels att apotekaren i Hjo måtte få upphöra med ofvannämnda filialapotek, så snart den, hvilken privilegiet undfått, hunne det nya apoteket anlägga.» Privilegiet å det nya apoteket tilldelades d. 18 maj 1860 examinerade apotekaren Ch. Kall.

K. flyttade apoteket från sjukhuset och inrättade detsamma i ett annat Kronans hus inom fästningsvallarna. Efter att detsamma blifvit afsynadt och godkändt, inlöstes inredningen för Kronans räkning för 135 rdr. Rmt, med skyldighet för apotekaren att hålla densamma i godt skick. Samma inredning med undantag af recepturen, som är ny, är fortfarande i bruk och allt sedan apotekets tillkomst tillhandahåller Kronan hyresfritt apotekslokaler och bostad åt apoteksinnehafvaren.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 500 kronor.

KALL, CHRISTOFFER. Född d. 14 dec. 1807 i Hjarsås, Kristianstads län.

Föräldrar: Prosten och kyrkoherden i Hjarsås och Knislinge församlingars pastorat PETER LUDVIG KALL, född d. 28 mars

1750, död. d. 5 april 1817, och JOHANNA KATARINA MODIGH, född d. . . . 1776, död d. . . . 1842.

K. erhöLL åren 1818—24 undervisning vid läroverket i Karlshamn och blef s. å. student i Lund, hvarest han fortsatte studierna till 1827, under hvilken tid han aflade s. k. »teologisk examen». Antogs 1828 till elev å apoteket Hjorten i Stockholm, aflade d. 5 april 1832 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter å apoteket i Karlshamn till 1834, då han på hösten i Stockholm begynte idka studier för apotekarexamen. Studierna blefvo emellertid afbrutna på grund af kolerans utbrott och han antog plats å apoteket Lejonet i Jönköping, där han tjänstgjorde till 1835. Aflade d. 7 juni 1837 apotekar-examen och tjänstgjorde därefter å apoteken Kärnan i Hälsingborg till 1840, Vasen i Linköping 1840—41, Kronan i Uppsala 1842—43, Göta Lejon i Karlskrona 1843—47, Lejonet i Växjö 1847—49, i Vadstena 1849—53 och Lidköping 1853—60.

Erhöll d. 18 maj 1860 personligt privilegium å inrättandet af ett nytt apotek vid Karlsborgs fästning, hvilket af honom 1861 öppnades för allmänheten.

Sedan åtskilliga dispositioner blifvit gjorda, förordnade Kall i sitt testamente att »Hvad därefter återstår skall odeladt tillfalla Apotekare-societeten att under benämning Apotekare Chr. Kalls fond förvaltas af societetens direktion och så användas, att årliga afkastningen tilldelas en eller flera änkor efter pharmaceuter med företräde för änkor efter pharmaceuter från Västergötland.» På grund af Fru A. O. Kalls testamentariska disposition d. 26 aug. 1897 utgör fonden 4,000 kronor och förvaltas af Apotekarsocietetens direktion för ofvan angifna ändamål.

Död d. 11 nov. 1887 på Karlsborg.

Gift d. 21 sept. 1816 i Vadstena med AMALIA OTTILIA SCHENHOLM, född d. 23 juni 1843, död d. 8 mars 1898, dotter till handlanden JOHAN GUSTAF SCHENHOLM och ULRIKA CHARLOTTA MODIG.

Äktenskapet var barnlöst.

PETTERSSON, ANDERS WILLGOTT. Född d. 6 aug. 1844 i Skara.

Föräldrar: Postiljonen ANDERS PETTERSSON, född d. . . . 1818, död d. . . . 1864, och MARIA BERG, född d. . . ., död d. . . . 1851.

P. genomgick elementarläroverket i Mariestad samt antogs i juni 1860 till elev å apoteket i nämnda stad och fortsatte från d. 1 okt. 1862 elevtjänstgöringen å apoteket Hjorten i Stockholm samt aflade d. 4 nov. 1863 farmacie studiosi-examen inför apotekarsocietetens direktion. Tjänstgjorde därefter å samma apotek till d. 1 aug. 1865 samt inskrefs höstterminen s. å. vid farmaceutiska institutet, där han d. 17 april 1867 aflade apotekarexamen. Han var sedan anställd å apoteket i Mariestad från d. 20 april 1867 till d. 31 aug. 1869 samt å apoteket Korpen i Stockholm från d. 1 sept. 1869 till d. 1 okt. 1870 och från d. 1 maj 1871 till d. 15 okt. 1874. Förestod sedermera dåvarande medikamentsförrådet i Storvik, till dess han d. 29 april 1888 erhöll privilegium å apoteket i Karlsborg.

Under sin vistelse i Karlsborg innehade P. flera kommunala uppdrag. Han var sålunda ledamot af kommunalnämnden och skolrådet, ordförande i taxeringsnämnden och besiktningsman vid intendenturförrådet å Karlsborg.

Död d. 4 april 1910 i Karlsborg.

Gift d. 2 dec. 1875 i Stockholm med EMMA AMANDA MATTSON, född d. 11 dec. 1849 i Mariestad, dotter till rådmannen och järnhandlanden JOHAN MATTSON och JOHANNA MARGARETHA NYMANSSON.

Barn: DAGMAR JOHANNA MARIA, född d. 28 aug. 1876, gift d. 11 jan. 1902 med kaptenen vid K. Bodens artilleriregemente NILS UNO GUSTAF HOLMGREN, född d. 22 nov. 1872; — CARL JOHAN, född d. 6 okt. 1878. Kontorsskrifvare; — ANDERS VALFRID, född d. 14 mars 1881. Ingeniör, f. d. underlöjtnant i K. Fortifikationens reserv.

FORTHMEIJER, OLA. Född d. 17 mars 1860 i Gärdsköpinge, Kristianstads län.

Föräldrar: Skräddarmästaren ÅKE FORTHMEIJER, född d. 5 april 1824, död d. 3 okt. 1908, och INGAR ISAKSDOTTER, född d. 21 nov. 1818, död d. 20 nov. 1898.

Efter skolstudier vid elementarläroverket i Kristianstad antogs F. i maj 1879 till elev å apoteket Hjorten i Örebro och aflade farmacie studiosi-examen d. 22 sept. 1883. Var därefter anställd å nämnda apotek till d. 1 okt. 1888 och tjänstgjorde på apoteket i Sjöbo till hösten 1890, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade d. 18 maj 1892 apotekarexamen

och tjänstgjorde därefter på apoteket i Tierp från juli 1892 till juli 1893, å apoteket Hjorten i Örebro från juli 1893 till okt. 1898, å apoteket Kronan i Norrköping från okt. 1898 till febr. 1901, då han erhöll privilegium å apoteket i Stegeborg. Han inlämnade på våren 1910 till K. Maj:t underdånig anhållan om befrielse från privilegiet, hvilken anhållan dock ej hann slutbehandlas innan Forthmeijer d. 11 nov. s. å. erhöll privilegium å apoteket i Karlsborg.

Gift d. 17 dec. 1905 i Stegeborg med AGNES CHARLOTTA FALLSTRÖM, född d. 5 april 1884, dotter till skogstjänstemannen CARL JOHAN FALLSTRÖM och EMMA CHARLOTTA KARLSSON.

Barn: MAJ INGAR CHARLOTTA, född d. 1 maj 1907; — ELSIE HJÖRDIS LEVIA, född d. 10 april 1909; — KARL OLOF ÅKE, född d. 31 okt. 1910.

Apoteket i Hova.

1838.

Mot slutet af 1700-talet var det ej ovanligt, att inom socknar, som saknade apotek, medel sammanskötes till inköp af ett mindre förråd läkemedel, som skulle användas i främsta rummet till de fattigas hjälp. Sådana läkemedelsförråd kallades »sockne- eller husapotek». Genom K. cirkuläret d. 4 aug. 1813 och K. kungörelsen d. 27 febr. 1828 angående ändringar och tillägg uti K. förordningen d. 26 febr. 1817 om sockenstämmor och kyrkoråd legaliserades dessa sockenapotek. Genom nämnda författningar blef det nämligen bestämdt, att det borde finnas läkemedel att tillgå för de fattiga genom kommunalnämndens försorg. Sådana sockenapotek finge ej anläggas eller underhållas af apoteksyrkets utöfvare, men medicin finge ej heller försäljas från dem till allmänheten och enligt K. brefvet d. 1 okt. 1823 finge sockenapoteken »alldeles icke anläggas och underhållas af apoteksyrkets utöfvare» utan borde handhållas »af pastor eller annan upplyst af församlingens innevånare».

På en del platser, där åtgången af medicinalier var ganska stor drogo sig dock sockenmännen för att ikläda sig kostnaden för medikamentsbehovet och sågo ej ogärna att någon fackman i pastors ställe öfvertog »sockenapotekskistan». Därutaf kom det sig, att Sundhetskollégium, tvärt emot bestämmelserna i ofvan anförda kungliga bref, ej så sällan meddelade apotekare rätt att anlägga och innehafva sockenapotek. Farmacie studiosus C. Hodell erhöi sålunda d. 9 april 1818 sundhetskollégii resolution på att i Hova inom Skaraborgs län inrätta och förestå ett sockenapotek, hvilket öppnades för allmänheten d. 20 juni s. å.

I skrifvelse d. 9 mars 1838 anhöll sedermera bataljonsläkaren vid Skaraborgs regemente hos K. Maj:t om tillstånd att få förflytta sin station från Hjo till Hova och i anledning häraf medgifver K. Maj:t, samtidigt som läkarens anhållan beviljades,

genom nåd. bref d. 4 maj 1838 examinerade apotekaren N. H. Köhn personligt privilegium »att hålla ett fullständigt apotek i Hova så länge läkare finnes där stationerad.»

Under åren 1883—1920 tillhörde medikamentsförrådet i Visnum apoteket i Hova såsom stamapotek.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 100 kronor.

HODELL, CARL. Född d. 3 nov. 1791 i Skara

Föräldrar: Arbetaren ANDERS JAKOBSSON, född d. . . ., död d. . . ., och GRETA PERSDOTTER, född d. . . ., död d. . . .

H. blef 1807 elev å apoteket Kronan i Göteborg, hvarest han 1812 aflade farmacie studiosi-examen och därefter tjänstgjorde till maj 1813. Han hade sedan anställning å apoteket Kärnan i Hälsingborg till hösten 1814, å apoteket Hvita Björnen i Stockholm till sept. 1816 och å apoteket i Vänersborg till april 1818. Erhöll d. 9 april 1818 K. sundhetskollégii resolution att i Hova, inom Skaraborgs län, få inrätta och förestå ett sockenapotek, hvilket öppnades för allmänheten d. 30 juni s. å.

Död d. 22 febr. 1837 i Hova.

Ogift.

KÖHN, NILS HENRY. Född d. 22 maj 1804 i London.

Föräldrar: Kofferdikaptenen HENRY KÖHN, född d. . . ., död d. . . ., från Härnösand, och EVA CAROLINA ASKENBERG, född d. . . ., död d. . . .

K. erhöll till slutet af år 1820 undervisning vid Härnösands läroverk och antogs 1821 till elev å apoteket Kronan i Borås, där han d. 26 maj 1826 aflade farmacie studiosi-examen och fortfarande tjänstgjorde till d. 5 maj 1827. Tjänstgjorde därefter från maj 1827 till maj 1828 å apoteket Enhörningen i Stockholm och aflade d. 26 nov. 1829 apotekarexamen. Han var därefter från d. 1 dec. 1829 till d. 16 juni 1831 anställd å apoteket Svanen i Kristianstad samt uppsatte 1832 för apotekare Högbergs i Skänninge räkning ett filialapotek i Motala och var till 1834 föreståndare för detsamma. Förestod från 1835 till juni 1836 apoteket Kärnan i Hälsingborg och inköpte 1837 apoteket i Hova å hvilket han d. 4 maj 1838 erhöll personligt privilegium.

Död d. 18 juni 1887.

Gift d. . . . 1883 med ELLEN JOHANSSON, född d. 9 juni 1851
död d. 24 sept. 1921, dotter till . . .

SCHARTAU, JOHAN FREDRIK. Var innehafvare af apoteket i Hova åren 1887—93. (Se under apoteket Storken i Malmö, sid. 908.)

CÆDERSTRÖM, AXEL JULIUS. Var innehafvare af apoteket i Hova åren 1883—1900. (Se under apoteket i Grythytted, sid. . . .)

SOLLÉN, OSCAR MANFRED. Innehade apoteket i Hova åren 1901—10. (Se under apoteket i Arboga, sid. . . .)

BREDENBERG, GOTTFRID JULIUS. Född d. 11 juni 1864 i Korrö, Linneryd, Kronobergs län.

Föräldrar: Garfverifabrikören GUSTAV BREDENBERG, Korrö i Linneryd, Kronobergs län, född d. . . . 1815, död d. . . . 1900, och EVA JONASSON, född i Linneryd, Kronobergs län, d. . . . 1820, död d. . . . 1907.

Efter skolstudier i Växiö antogs B. till elev på apoteket Lejonet i Växjö 1884, aflade farmacie studiosi-examen 1887 och apotekarexamen 1897. Tjänstgjorde åren 1897—1906 å apoteken Kärnan i Hälsingborg, Svanen i Norrköping, Hjorten i Örebro, i Eslöf och å Ejdern i Göteborg. Förestod apoteket i Åsele 1906 och medikamentsförrådet i Vilhelmina från 1906—10, då han d. 16 nov. s. å. erhöll personligt privilegium å apoteket i Hova.

Bredenberg efterlämnar minnet af en godhjärtad, vänsäll personlighet och var inom vänskapskretsen mycket uppburen.

Död d. 6 aug. 1916 i Marstrand.

Ogift.

OLIVECRONA, HANS CARL ADOLF. Född d. 20 sept. 1867 å Vårdsätra, Uppsala län.

Föräldrar: Kaptenen vid K. Hallands bataljon CARL HJALMAR OLIVIER OLIVECRONA, född d. 9 aug. 1838, död d. 5 juni 1909, och ANNA WIKSTRÖM, född d. 6 aug. 1842, död d. 18 nov. 1914.

O. antogs till elev å apoteket Morianen i Stockholm 1884, aflade farmacie studiosi-examen d. 21 sept. 1887 och apotekar-examen d. 21 jan. 1892 samt arbetade å R. Fresenius' kemiska laboratorium i Wiesbaden 1892 samt å kemiska universitetslaboratoriet i Heidelberg åren 1893—94. Har tjänstgjort å apoteket Morianen i Stockholm och förestått filialapoteket i Kopparberg, tjänstgjort å apoteket Vasen i Göteborg, förestått apoteken i Klippan, Vaxholm och Lilla Edet, tjänstgjort å apoteken Lejonet i Malmö, i Trosa, Sjöbo och å Stenbocken i Stockholm samt var arrendator af apoteket i Ragunda till dess han d. 14 april 1917 erhöll privilegium å apoteket i Hova.

Gift d. 23 juni 1918 med ESTER MARIA ÅKERMAN, född d. 23 mars 1893, dotter till civilingenjören JOHAN JAKOB ÅKERMAN och EMILIA ANDERSSON.

Barn: HANS HJALMAR, född d. 23 aug. 1919.

Apoteket i Vara.

1859.

K. brefvet d. 3 dec. 1859 till Sundhetskollégium bifaller anläggande af ett nytt själfständigt apotek med personligt privilegium i närheten af extra provinsialläkarstationen inom Naums distrikt. Naum var då en betydande handelsplats å västgötaslätten, men i och med Uddevalla—Vänersborg—Herrljunga järnvägs tillkomst 1867 förlorade platsen i betydelse och Vara intog dess ställe.

K. brefvet d. 9 mars 1860 tillade examinerade apotekaren O. Hj. Schagerström privilegium å det nya apoteket, som öppnades för allmänheten i dec. s. å. i förhyrd lokal å säteriet Karta Karstorp i Naums socken. År 1867 flyttades detsamma till Vara järnvägsstation.

Vid en eldsvåda d. 18 april 1887 nedbrann apoteket, hvar efter det flyttades till den plats, där det ännu är beläget. — En grundlig om- och tillbyggnad af dess lokaler ägde rum 1915 sedan den nuvarande innehafvaren af privilegiet, apotekaren O. Solberg tillträdde apoteket.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 2,000 kronor.

SCHAGERSTRÖM, OSCAR HJALMAR. Född d. 23 aug. 1831 i Norrköping.

Föräldrar: Klädesfabrikören och rådmannen i Norrköping CARL FREDRIK SCHAGERSTRÖM, född d. . . . 1805, död d. . . . 1848, och JOHANNA CHARLOTTA RICKMAN, född d. . . . 1810, död d. . . .

S. erhöi åren 1840—44 undervisning vid Norrköpings apotegistskola och åren 1844—46 vid högre elementarläroverket därstädes. Antogs i sept. 1848 till elev å apoteket Vasen i

Linköping och fortsatte från maj 1849 elevtiden å apoteket Hjorten i Örebro, där han i febr. 1853 avslutade sina elevår. Aflade d. 9 mars inför apotekarsocietetens direktion farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter från mars 1853 till d. 1 juli 1854 å apoteket i Vadstena samt från juli 1854 till sept. 1857 å apoteket Örnen i Karlstad.

Inskrefs höstterminen 1857 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 29 jan. 1859 apotekarexamen. Han var därefter från mars 1859 till sept. 1860 anställd å apoteket Örnen i Karlstad och erhöll d. 9 mars 1860 personligt privilegium å ett nytt apotek inom Naums provinsialläkardistrikt, hvilket han i dec. s. å. öppnade för allmänheten.

S. var en kunnig och dugande apotekare, högt värderad af kamrater och underlydande. Under den tid apoteket var beläget i Naum bedref han såsom binäring odling af medicinalväxter.

S. var sedan d. 1 okt. 1870 kassör i Skaraborgs läns enskilda banks afdelningskontor i Vara.

Död d. 26 febr. 1879 i Vara.

Gift d. 23 aug. 1872 i Vara med LOVISA ELEONORA NYLANDER, född d. 24 nov. 1849 å Ålshult i Almudsryd, Kronobergs län, död d. 5 dec. 1885 i Vara, dotter till inspektoren ANDERS GUSTAF NYLANDER och AMALIA BIRGITTA JULIANA SKYTTE.

Barn: OSCAR IVAN FRITHIOF, född d. 23 aug. 1873. Kamrerare vid Motala verkstad; — BERTA JOHANNA BIRGITTA, född d. 30 nov. 1874, gift 1) d. 24 juni 1898 med döfstummeläraren OSCAR JOHANSSON, född d. 23 sept. 1866, död d. . . . 1922, äktenskapet upplöst 1905, gift 2) d. 19 dec. 1916 med döfstummeläraren och folkskolläraren PER YNGVE WENERGRUND, född d. 27 febr. 1886; — AXEL HJALMAR OSSIAN, född d. 19 juni 1877. Kassör vid Trollhätte kanalverk; — FRITZ RUDOLF EMANUEL, född d. 19 sept. 1878, död d. 10 april 1897 i Skara.

LILLJA, FRITHIOF. Född d. 25 jan. 1831 i Öfraby, Hallands län.

Föräldrar: Kronolänsmannen SAMUEL LILLJA, född d. . . . 1792, död d. . . . 1867, och JAKOBINA HAIJ, född d. . . . 1798, död d. . . . 1838.

L. erhöll undervisning i Halmstads elementarläroverk, hvar-

efter han d. 24 juli 1847 antogs till elev å apoteket Kärnan i Hälsingborg. Aflade där d. 30 aug. 1851 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde därefter från d. 1 okt. 1851 till d. 30 juli 1853 å apoteket i Trälleborg samt från d. 1 aug. 1853 till d. 1 aug. 1854 å apoteket Kärnan i Hälsingborg. Inskrefs höstterminen 1854 vid farmaceutiska institutet samt aflade d. 20 maj 1859 apotekarexamen. Tjänstgjorde å apoteket Kronan i Uppsala från d. 15 jan. 1856 till d. 15 sept. 1858 samt efter aflagd apotekarexamen ånyo där från d. 22 april 1859 till d. 1 april 1862 och från d. 15 april 1862 till d. 15 mars 1864 å apoteket Lejonet i Malmö. Erhöll d. 30 dec. 1863 personligt privilegium å en ny apoteksanläggning i Hemse på Gottland, hvilket apotek han d. 3 mars 1865 öppnade för allmänheten. Erhöll d. 23 aug. 1879 transport till apoteket i Vara.

L. innehade åren 1898—1904 medikamentsförrådet i Herrljunga samt åren 1906—09 medikamentsförrådet i Sollebrunn.

Han var år 1868 ledamot af kommittén för inrättande af en sparbank i Hemse, och blef sedan dess föreståndare och räkenskapsförare. Han innehade denna befattning till 1877 års slut. Var åren 1873—76 vice ordförande i Hemse församlings skolråd och ordnade i denna egenskap församlingens skolväsen.

I Vara stationssamhälle togs hans organisationsförmåga genast i anspråk och genom hans åtgöranden ordnades platsens gatuförhållanden, blef inom kort municipalsamhälle och senare köping. Från början blef han ordförande i municipalstyrelsen och i hälsovårdsnämnden. Sedan kyrkan på hans initiativ och delvis på hans bekostnad blifvit uppförd, blef han ledamot i kyrko- och skolrådet. Han innehade därjämte många andra maktpåliggande befattningar, hvilka han alla med skicklighet och samvetsgrant skötte.

Med honom bortgick ej allenast Vara köpings mest representative man utan jämväl dess, så att säga, organisatör och sammanhållande kraft.

R. V. O. 1902.

Död d. 22 nov. 1908.

Gift d. 3 juli 1864 i Halmstad med *GUSTAVA CAROLINA FREDRIKSSON*, född d. 16 aug. 1831, död d. 18 sept. 1903, dotter till lotsåldermannen *BIRGER HENRIK FREDRIKSSON* och *CHRISTINA SOFIA MELLGREN*.

Barn: *HELENA SOFIA*, född d. 26 dec. 1865; — *FRITHIOF GUSTAF*, född d. 1 juni 1868, död d. 30 juni 1895. Farmacie

studiosus; — GERDA ELVIRA, född d. 12 nov. 1869, död d. 5 dec. 1908, gift d. 6 sept. 1900 med handlanden i Göteborg CARL OTTO ARVIDSON, född d. 30 juli 1869.

WESTBERG, CARL EMIL WILHELM SECUNDUS. Född d. 28 okt. 1851 i Malmö.

Föräldrar: Glasmästaren LARS GUSTAF WESTBERG, född d. . . . 1825, död d. . . . 1890, och SUSANNA EMILIA JAKELL, född d. . . . 1826, död d. . . . 1895.

W. idkade åren 1862—68 skolstudier vid högre allmänna läroverket i Malmö och antogs d. 1 aug. 1868 till elev å apoteket Lejonet i Malmö. Aflade d. 2 febr. 1873 farmacie studiosi-examen och d. 18 maj 1883 apotekarexamen. Tjänstgjorde å apoteken Lejonet i Malmö, i Simrishamn, Kronan i Göteborg, i Hemse, Vara, Ugglan i Stockholm 1883—90 och såsom föreståndare för medikamentsförrådet i Gustafsberg en kortare tid. Han var därefter anställd å apoteken Lejonet i Norrköping, i Vaxholm, Ödeshög, Edsberg, Tierp, Hjorten i Västerås, i Lenhofda, Tingsryd, Kronan i Norrköping, i Sölvesborg och å apoteket Hjorten i Stockholm 1906—09.

W. erhöll d. 13 juli 1909 privilegium å apoteket i Vara och innehade åren 1909—11 medikamentsförrådet i Sollebrunn. Åtnjöt sedan 1911 tjänstledighet.

Död d. 12 juli 1913.

Gift d. 30 mars 1886 med ALMA JOSEFINA EUGENIA NYSTRÖM, född d. 19 mars 1866, dotter till godsägaren JOHAN ADOLF NYSTRÖM och EDLA KAROLINA HELLGREN.

Barn: CARL EVALD EUGÈNE, född d. 5 mars 1887. Civilingenjör. Verkstadschef å Svenska aktiebolaget Gasaccumulator; — ELSA EMILIA, född d. 7 mars 1888, död d. 21 mars s. å.; — HARRY EMIL, född d. 31 mars 1890. Byggnadsentreprenör; — ALMA EMILIA, född d. 23 aug. 1891, gift d. 13 juni 1914 med personalchefsassistenten vid A.-B. Nordiska kompaniet EMIL PAUL WÆRNHOFF, född d. 20 sept. 1891; — GUNNAR WILHELM, född d. 26 mars 1896. Affärsbiträde; — GURLI VICTORIA, född d. 6 aug. 1900, gift d. 12 jan. 1922 med polismannen BROR IVAN AXEL AXELSSON, född d. 23 dec. 1898.

SOLBERG, OLOF. Född d. 1 april 1858 i Östersund.

Föräldrar: Fabrikören ANDERS SOLBERG, född d. 15 dec.

85 — Sveriges Apotekarhistoria.

1830, död d. 26 juni 1893, och ANNA SVÄRD, född d. 3 nov. 1830, död d. 28 april 1903.

Efter att hafva genomgått 6 klasser i Östersunds högre elemtarläroverk antogs S. d. 17 aug. 1876 till elev å apoteket Hjorten i Östersund samt aflade d. 20 jan. 1880 farmacie studiosi-examen. Tjänstgjorde fortfarande å nämnda apotek från d. 21 jan. 1880 till d. 1 juli 1881 och därefter å apoteket Lejonet i Malmö från d. 5 juli 1881 till d. 7 juli 1882. Inskrefs höstterminen 1882 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 24 jan. 1887 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter å apoteket Hjorten i Östersund och under somrarna 1883—86 å apoteket i Borgholm. Hade efter aflagd apotekarexamen anställning å apoteken Lejonet i Malmö från d. 5 april 1887 till d. 8 okt. 1888, Elefanten i Stockholm från d. 10 okt. 1888 till d. 5 febr. 1889, i Sigtuna från d. 6 febr. 1889 till d. 7 mars s. å., Hjorten i Östersund från d. 8 mars 1889 till d. 8 maj s. å., Markattan, numera Leoparden, i Stockholm från d. 9 maj 1889 till d. 9 sept. s. å., i Vingåker från d. 10 sept. 1889 till d. 29 maj 1900 (däraf såsom föreståndare i $2\frac{1}{4}$ år), Hjorten i Östersund från d. 1 juni 1900 till d. 30 sept 1904, och i Vingåker från d. 1 okt. 1904 till d. 24 nov. s. å. samt erhöll d. 25 nov. 1904 personligt privilegium å apoteket i Hjortkvarn. Erhöll d. 30 jan. 1914 transport till apoteket i Vara och tillträdde detsamma d. 1 april 1914.

Apoteket i Töreboda.

1889.

Under förra hälften af 1889 inkommo delegerade för Fredsbergs, Björkängs, Halna och Fägre kommuner till K. Maj:t med anhållan om inrättandet af ett apotek eller medikamentsförråd i Töreboda. Efter remiss till Medicinalstyrelsen och sedan infortrade yttranden inkommit från innehafvarne af apoteken i Hova och Mariestad, provinsialläkarne i Mariestad och Hova distrikt, distriktsläkaren i Töreboda och K. bfhde i Skaraborgs län ingick Medicinalstyrelsen d. 12 juli 1889 till K. Maj:t med tillstyrkande utlåtande i ärendet.

Styrelsen anförde härvid att sedan tjänstårsberäkning enligt nåd. brefvet d. 18 nov. 1887 beviljats för en i Töreboda stationerad distriktsläkare, behovet af en apoteksinrättning där blifvit mer och mer kännbart, att anordningen med medikamentslådor, hvilka gingo dagligen med bantågen såväl till Mariestad som till Askersund, icke gjorde tillfyllest, enär personer som ville begifva sig till Töreboda i ändamål att rådfråga läkare, måste för att anskaffa medicin, göra minst två, ofta tre resor fram och åter; att ett apotek i Töreboda äfven i ekonomiskt hänseende skulle bära sig, hvilket framginge dels af den icke obetydliga folkmängden i Fredsbergs pastorat, uppgående till 4,942 personer, hvartill komme innevånarne i Halna och Fägre samt en del af innevånarne i några andra närliggande socknar, dels ock däraf att den i Töreboda stationerade distriktsläkaren under förra året af sin verksamhet därstädes utskrifvit recept å medikamenter, motsvarande ett värde af omkring 4,200 kronor, hvarförutom medicin ordinerades af den i Töreboda stationerade veterinären, att, om än omsättningen å apoteken i Mariestad, Askersund och Skövde kunde komma att minska, dessas bestånd antagligen icke skulle hotas genom anläggning af ett apotek i Töreboda, samt att, hvad

apoteket i Hova anginge, medicinhämtningen därifrån till distriktet icke varit af nämnvärd betydhet.

Genom K. brevet d. 23 aug. 1889 beslöt K. Maj:t att ett själfständigt apotek med personligt privilegium skulle anläggas i Töreboda municipalsamhälle och tilldelades examinerade apotekaren A. F. Ohlsson genom K. brevet d. 14 febr. 1890 privilegiet å detsamma.

Apoteket, som afsynades d. 23 febr. 1891, inrättades vid torget i fastigheten Torggatan 8, men förstördes vid den stora branden 1899 och inrymdes därefter i en tillfällig lokal Kyrkogatan 4. Det förblef här till 1902, då det flyttades till dess nuvarande läge, Kungsgatan 12.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 500 kronor.

OHLSSON, ANDERS FERDINAND. Född d. 16 sept. 1840 i Malmö.

Föräldrar: Kopparslagaren HANS OHLSSON, född d. 28 okt. 1814, död d. 21 dec. 1891, och MARIA ELISABETH PETRONELLA WETTERHOLTZ, född d. 12 april 1820, död d. . . .

O. erhöll enskild skolundervisning i Malmö åren 1852—54, antogs till elev 1856 å apoteket Svanen i Lund och fortsatte elevtiden å apoteket Vakteln i Halmstad, där han d. 6 okt. 1860 aflade farmacie studiosi-examen. Aflade d. 22 dec. 1866 apotekarexamen och tjänstgjorde därefter å apoteken Svanen i Kristianstad, i Hässleholm, Sölvesborg, Eslöf, Lejonet i Göteborg, i Laholm m. fl. ställen. Erhöll d. 14 febr. 1890 personligt privilegium å apoteket i Töreboda.

Död d. 12 febr. 1893 i Töreboda.

Ogift.

NORDGREN, JOHN LORENTZ. Född d. 18 maj 1846 i Ulricehamn.

Föräldrar: Notarien NILS JOHAN NORDGREN, född d. . . ., död d. . . ., och JOHANNA ELEONORA L'ANGLOIS, född d. 4 mars 1814, död d. 28 juli 1905.

L. erhöll undervisning vid läroverket i Ulricehamn, antogs 1860 till elev å apoteket i samma stad, aflade farmacie studiosi-

examen d. 14 okt. 1864 och apotekarexamen d. 21 jan. 1882. Tjänstgjorde å apoteken i Mora, Falun, Hedemora, Lejonet i Växjö, i Västervik, Kronan i Stockholm, Lejonet i Malmö och i Anderslöf. Erhöll d. 30 nov. 1888 personligt privilegium å apoteket i Jörlanda och d. 11 aug. 1893 transport till apoteket i Töreboda. Utarrenderade apoteket 1899.

Död d. 13 aug. 1905 i Lindesberg.

Gift d. 29 okt. 1889 med GERDA CECILIA MARIA GYLLENRAM, född d. 5 april 1867, död d. 8 febr. 1920, dotter till kaptenen ADOLF FREDRIK GYLLENRAM och MATHILDA CHARLOTTA MARIA HEINRICI.

Barn: En dotter, född d. . . ., död spä; — HUGO LAURENTIUS, född d. 24 jan. 1893, död d. 11 nov. 1922; — JOHN ALFONS, född d. 27 juli 1894. Agent, Spånga; — ROLF EUGÈNE, född d. 13 dec. 1895. Agent, Stockholm; — FOLKE DESIRÉ, född d. 9 dec. 1899. Vistas i Brasilien; — RAGNAR, född d. 9 okt. 1904. Studerande.

KULLIN, PHILIP. Innehade apoteket i Töreboda åren 1906—16. (Se under apoteket i Värnamo, sid. 612.)

DE JOUNGE, OTTO CHRISTIAN. Född d. 10 aug. 1870 i Gävle.

Föräldrar: Hamnkaptenen ALLON THEODOR DE JOUNGE, född d. 8 jan. 1836, död d. 12 aug. 1887, och OTTILIA LOVISA HELENA MAURITZON, född d. 1 juni 1841, död d. . . . april 1918.

Efter skolstudier vid Gävle högre elementarläroverk åren 1880—86, antogs J. d. 25 aug. 1886 till elev å apoteket Lejonet i samma stad. Aflade d. 22 maj 1890 farmacie studiosi-examen och d. 18 maj 1895 apotekarexamen. Tjänstgjorde därefter på apoteken i Gnesta, Enköping och Nordstjärnan i Gävle samt var från 1899 föreståndare för apoteket å Löfsta bruk. Erhöll d. 29 mars 1917 personligt privilegium på apoteket i Töreboda.

Död d. 18 sept. 1919 i Töreboda.

Gift d. 18 nov. 1900 med ANNA SIGRID DE FLON, född d. 14 mars 1876, dotter till sjökaptenen SIGFRID JULIUS DE FLON och ANNA GUSTAFVA FERNSTRAND.

Barn: KARL ÅKE, född d. 11 sept. 1901; — ALLON EINAR, född d. 6 jan. 1906.

SVENANDER, SVANTE LUDVIG. Född d. 5 mars 1870 i Hjalstad, Skaraborgs län.

Föräldrar: Arbetaren JOHANNES ANDERSSON, född d. . . . 1826, död d. 23 jan. 1874, och HEDDA LOVISA SAMUELSDOTTER, född d. 10 maj 1830, död d. 18 febr. 1896.

L. antogs efter skolstudier vid Skara högre allmänna läroverk till elev å apoteket Kronan i Göteborg d. 1 juli 1889 samt aflade farmacie studiosi-examen d. 23 sept. 1892. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Mellerud samt å apoteket Lejonet i Stockholm. Inskrefs i sept. 1897 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 24 maj 1899 apotekarexamen. Tjänstgjorde å apoteket i Mariestad 1899—1900, såsom föreståndare för medicamentsförrådet i Gillberga från 1900 till sept. 1903, å apoteket i Uddevalla från sept. 1903 till okt. 1907 och som arrendator af apoteket i Hjo från 1907 till 1919. Erhöll d. 19 mars 1920 privilegium å apoteket i Töreboda.

Gift d. 12 sept. 1900 med SIGNE NATALIA SETTERGREN, född d. 6 maj 1876, dotter till folkskolläraren JOHN PETER SETTERGREN och MATHILDA AUGUSTA WERNER.

Barn: GÖTA LINNEA, född d. 27 jan. 1902; — DAGNY SIGNILD MATHILDA, född d. 20 juni 1903; — ESKIL SVANTESON, född d. 14 nov. 1911.

Apoteket i Tidaholm.

1900.

Under förra hälften af år 1890 anhöllo delegerade för Tidaholms läkardistrikt hos K. Maj:t, att en apoteksinrättning måtte få anläggas vid Tidaholm. Säsom skäl härför anfördes förnämligast, att behofvet af tillgång till medicin på platsen blifvit alltmera kännbart, då folkmängden numera uppginge till omkring 17,000 personer och afståndet till apoteken i Hjo, Falköping och Skövde utgjorde omkring 32 km. samt att det tog en tid af 20 till 24 timmar att till Tidaholm erhålla medicin från något af dessa apotek. Härjämte framhölls det, att ett apotek i Tidaholm säkert skulle lämna sin innehafvare nödig utkomst.

Sedan infordrade yttranden inkommit från provinsialläkaren i Hjo, distriktsläkaren i Tidaholm och K. bhde i Skaraborgs län, samt tillfälle att yttra sig bereds innehafvarne af apoteken i Hjo, Falköping och Skövde, medgaf K. brefvet d. 6 juni 1890, att ett medikamentsförråd finge, i närheten af läkarens bostad, inrättas i Tidaholm, och skulle det uppdragas åt någon lämplig närboende apoteksinnehafvare, att, under iakttagande af gällande föreskrifter och kontroll, tillhandahålla detta medikamentsförråd under godkänd föreståndares ledning. Medikamentsförrådet tilldelades apotekaren i Hjo E. Wadell.

Då innehafvaren af detta apotek d. 6 jan. 1900 aflidit, gjorde municipalstyrelsen i Tidaholm hos K. Maj:t framställning om medikamentsförrådets förändrande till själfständigt apotek och K. brefvet d. 20 april 1900 bestämde sedermera, att medikamentsförrådet i Tidaholm skulle från och med d. 1 april 1901 förändras till själfständigt apotek med personligt privilegium och kungöras till ansökning.

K. brefvet d. 29 april 1900 tilldelade examinerade apotekaren C. G. G. Wahlström privilegiet å detta apotek som d. 1 juni efter skedd afsyning godkändes för dennes räkning.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 1,200 kronor.

WAHLSTRÖM, CARL GUSTAF GOTTHARD. Innehade apoteket i Tidaholm åren 1900—10. (Se under apoteket Kronan i Jönköping, sid. 588.)

WINCKLER, JOHAN JULIUS. Innehade apoteket i Tidaholm åren 1911—21. (Se under apoteket Älgen i Stockholm. Tillägg och Rättelser X, sid. LXXV.)

STRÖM, CARL JOHAN HILDING ENGELBREKT. Född d. 20 dec. 1864.

Föräldrar: Stadsfiskalen i Karlskrona CARL AUGUST MIKAEL STRÖM, född d. 29 sept. 1839, död d. 10 febr. 1897, och EMMY SOPHIA HULTMAN, född d. 23 mars 1835, död d. 5 juli 1910.

S. var elev å apoteket Göta Lejon i Karlskrona åren 1883—86, aflade farmacie studiosi-examen d. 24 sept. 1886 och tjänstgjorde å apoteken i Västervik och Vara till hösten 1888, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet. Aflade apotekar-examen d. 19 maj 1892 och förestod åren 1893—97 medikamentsförråden på Dalarö och i Gillberga. Tjänstgjorde åren 1898—1906 å apoteken i Ström, Sveg, Åsele och Fränsta samt arrenderade 1907—14 apoteket i Gränna. Erhöll i maj 1914 privilegium på apoteket i Backe samt d. 31 dec. 1921 transport till apoteket i Tidaholm.

S. har flitigt deltagit i det kommunala lifvet dels i Ström, där han såsom brandchef uppsatte och inöfvade brandkåren samt var ledamot af hälsovårdsnämnden, dels i Gränna, där han innehade förtroendeposterna såsom ledamot af stadsfullmäktige, ordförande i hälsovårdsnämnden, i valmansförbundet samt Stadsbergets vårdande och förskönande, ledamot af valnämnden, vattenledningsstyrelsen, kommunikationsutskottet samt revisor af stadens räkenskaper.

Gift d. 5 okt. 1897 med EBBA CAROLINA SVENSSON, född d. 22 maj 1867, dotter till sjökaptenen CLAS WILHELM SVENSSON och CAROLINA EUGENIA FAST.

Barn: INGRID EBBA, född d. 25 aug. 1898, gift d. 6 nov. 1919 med jägmästaren ARNE RYDBECK, född d. 18 jan. 1886; — LARS HILDING WILHELM, född d. 30 okt. 1901. Studerande.

Apoteket i Grästorp.

1900.

Ej mindre än 4 gånger under åren 1880—1900 hade framställning gjorts om anläggande, under någon form, af ett apotek i Grästorp inom Skaraborgs län, utan att hafva ledt till önskad utgång. Under förra hälften af år 1900 inkom för femte gången ansökan härom. Medicinalstyrelsen förordade nu bifall hos K. Maj:t och anförde därvid såsom skäl, att genom K. Maj:ts beslut i maj samma år, hvarigenom tjänstärberäkning beviljats en extra provinsialläkare i Grästorp ända till utgången af år 1908, trygghet vunnits att en läkare allt framgent komme att vara anställd på orten; att vidare det ifrågasatta apotekets bärighet numera synes ådagalagd, sedan det upplysts, att befolkningen inom Grästorps extra provinsialläkardistrikt uppginge till omkring 15,000 personer, och att värdet af den med medikamentslådor dit afsänd medicin under senaste året utgjort öfver 8,000 kronor; samt att slutligen farhågan för apotekets i Vara ekonomiska bestånd skulle rubbas genom anläggandet af ett apotek i Grästorp numera kunde anses ogrundad, sedan nuvarande innehafvaren af detta apotek tilldelats rättigheten att hålla medikamentsförrådet i Herrljunga.

Medicinalstyrelsen hemställde därför om anläggandet af ett själfständigt apotek med personligt privilegium i Grästorp och genom K. brefvet d. 9 maj 1900 beslöt K. Maj:t i enlighet härmed.

K. brefvet d. 8 mars 1901 tilldelade examinerade apotekaren P. E. A. Holmgren privilegiet å detta apotek, som efter skedd afsyning d. 25, 26 och 27 sept. s. å. öppnades för allmänheten i samma lokaler, där det ännu befinner sig.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlægga en årlig afgift af 600 kronor.

HOLMGREN, PETER ERIK ANTON. Innehade apoteket i Grästorp åren 1900—11. (Se under apoteket i Eslöv, sid. 1012.)

WAHLSTRÖM, CARL ERIK RUDOLF. Innehade apoteket i Grästorp åren 1911—22. (Se under apoteket Duvan i Göteborg, sid. 1144.)

RYDBERG, ERNST HERMAN. Född d. 11 febr. 1874 i Västervik.

Föräldrar: Skräddaren CARL MAGNUS ALEXANDER RYDBERG, född d. 12 dec. 1835, död d. 18 nov. 1906, och KRISTINA LOVISA LINDGREN, född d. 18 mars 1834, död d. 14 april 1911.

Efter skolstudier 1883—89 i Västerviks högre allmänna läroverk, antogs R. 1889 till elev å apoteket i nämnda stad, flyttade d. 1 mars 1892 till nyanlagda apoteket Vasen i Göteborg och aflade farmacie studiosi-examen d. 23 maj 1893. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Råneå till d. 20 sept. 1893, och å apoteket Hjorten i Stockholm till d. 15 sept. 1895. Inskrefs höstterminen 1895 vid farmaceutiska institutet och aflade d. 24 maj 1897 apotekarexamen. Har efter apotekarexamen varit anställd å apoteken Svanen i Stockholm från d. 1 juni 1897 till d. 14 dec. 1904, Lejonet i Gävle från d. 15 dec. 1904 till d. 30 nov. 1906 och å apoteket i Älvkarleö till d. 14 juni 1907. Förestod apoteket i Sotholm från d. 19 juni 1907 till 29 febr. 1908 och tjänstgjorde från mars 1908 till okt. 1919 å apoteket Kronan i Uppsala, under hvilken tid han flera gånger förestod detsamma. Han var sedan föreståndare för apoteket i Älvkarleö från d. 1 okt. 1919 till d. 9 nov. 1921 och tjänstgjorde därefter å apoteket Svanen i Stockholm från d. 7 febr. 1922 till 31 maj s. å. Har under tio badsäsonger förestått brunnsapoteket vid Sätra brunn, under apoteket Kronan i Uppsala, sista gången 1922. Erhöll d. 28 aug. 1922 personligt privilegium å apoteket i Grästorp och öfvertog detsamma d. 15 sept. 1922.

Inom Sveriges farmaceutförbund har R. innehaft en del förtroendeuppdrag. Sålunda var han 1905—06 sekreterare i Nedre Norrlandskretsen och suppleant i centralstyrelsen, 1907 sekreterare i Gävleborgs-Dalakretsen, 1910—14 kassaförvaltare i Uppsalakretsen, 1915 vice ordförande och 1916—17 ordförande

i och fullmäktig för densamma. Var medlem av kommittén för bearbetning af primäruppgifterna till nattvaksstatistiken för år 1910 och var år 1917—19 revisor i Sveriges farmaceutförbund.

R. har i fackpressen publicerat en del referat och af trycket utgifvit: *1910 års nattvaksstatistik samt något om nattvaksförhållanden på apotek*. Farm. revy 1914.

Gift d. 21 febr. 1909 med ALVA CONDÉ, född d. 4 nov. 1878 i Stockholm, dotter till fanjunkaren vid K. Fortifikationen CARL FREDRIK CONDÉ och CLARA SOFIA SVANSTRÖM.